

Pielikums par zivīm.
Meklējiet iekšlapās!

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Kura
vecmāmiņa
tiks pie
kroņa?

4. lpp.

Marokas
piedzīvojumi.
5. lpp.

Svin
Lāčplēša
dienu.
3. lpp.

Tauta nezudīs, ja par to upurēsies

„Tava tauta nezudīs, ja par tautu upurēsies,” šādi vārdi iekalti atjaunotajā piemiņas plāksnē Brīvības cīņās kritušajiem alsundzniekiem, kas Lāčplēša dienā atklāta Alsungas Sv. Miķeļa katoļu baznīcā.

Plāksnes oriģināls, ko baznīcā novietojuši vietējie aizsargi, tapis 1933. gadā. Šogad par draudzes saziemojumu tā atjaunota. Lāčplēša dienas rītā Alsungas katoļu baznīcā bija ļaužu pilna – plāksnes atklāšanai un iesvētīšanai vēltajā svētajā misē pulcējās draudzes ļaudis, skolēni un pedagogi, Zemessardzes 45. nodrošinājuma bataljona (ZS 45. NB) vīri, jaunsargu puiši un meitenes, kā arī pašvaldības pārstāvji.

„Šodien pieminam tos, kuri par Latvijas brīvību atdeva dzīvību, un pateicamies Dievam, ka Viņš devis mums iespēju dzīvot savā zemē un veidot te savu nākotni,” svētrunā teica prāvests Gatis Mārtiņš Bezdelīga. Prāvests pieminēja kādu karavadoni, kurš teicis, ka visvieglāk ieņemt pilsētas, kurās valda netikums. „Lai no tā pasargātos, nevajag radīt jaunu tikumības likumu. Ja ikdienā vadīsimies pēc desmit Dieva baušļiem, mūsu tauta būs stipra.”

ZS 45. NB komandieris, pulkvedis Andris Rieksts atgādināja, ka ceļš uz valsti nav bijis viegls un: „Lai Dievs dod mums nodzīvot mūžu, nepieredzot karu. Tomēr, ja būs nepieciešams, arī mēs savu valsti nosargāsim.”

Prāvests Gatis Mārtiņš Bezdelīga Alsungas katoļu baznīcā iesvēta atjaunoto piemiņas plāksni brīvības cīņās kritušajiem alsundzniekiem.

Jura Lipšņa teksts un foto

Kuldīgas novada dome aicina iedzīvotājus apmeklēt
Valsts svētku pasākumus 18. novembrī:

15.00 Kuldīgas kultūras centrā Kuldīgas novada Goda balvas saņems:

- **Atis Gunivaldis Bērtiņš**, kolekcionārs, grāmatas *Latviešu skaņuplašu vēsture* autors – par ieguldīto darbu mūzikas vēstures pētniecībā un popularizēšanā.
- **Agris Dzenis**, vēsturnieks, monogrāfijas *Kuršu ķoniņi un citi lēņavīri Rietumlatvijā. Septiņsimt gadus ilga brīvības saglabāšanas pieredze* (2015.) un *Kuldīgas pils senās Kurzemes sirds* (2015.) autors – par profesionālu darbu Kuldīgas pils un kuršu ķoniņu izpētē un popularizēšanā.
- **Daina Girvaite**, Pelču pagasta bibliotēkas vadītāja – par daudzveidīgu un aizrautīgu darbu ar vietējo kopienā.
- **Pērs Villijs Fargestads**, Drobakas restaurācijas

- centra vadītājs un eksperts – par ieguldīto darbu Kuldīgas un Drobakas sadarbības veicināšanā koka mantojuma jomā.
- **Lidija Jansone**, etnogrāfiskā ansambļa *Gude-nieku suiti* vadītāja – par suitu nemateriālā mantojuma sargāšanu un popularizēšanu.
- **Inese Mauriņa**, *Ineses tortes* īpašniece, Latvijas Amatniecības kameras konditore, meistare – par ieguldījumu uzņēmējdarbības attīstībā.
- **Agris Reinis**, evaņģ. kristiešu draudzes *Zilais Krusts* viceprezidents – par profesionālu darbu ar personām, kas nonākušas krīzes situācijā.
- **Sarma Salceviča**, ārste-neiroloģe – par nesavtīgu darbu iedzīvotāju veselības labā.

- **Inita Šneidere**, Kuldīgas novada sporta skolas volejbola nodaļas vadītāja – par profesionālu un godprātīgu darbu ar talantīgajiem jauniešiem.
- **Inita Turka**, Mazo bērnu skolas skolotāja – par radošu un alternatīvu pieeju pirmsskolas izglītībā.
- **Sigita Vaivade**, Meža īpašnieku biedrības *Meža konsultants* valdes priekšsēdētāja – par aizrautīgu sabiedrības iesaisti pasākumā *Meža ABC*.
- **Laila Zudāne**, V. Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijas skolotāja – par radošu un ilggadīgu darbu izglītības jomā.
- **Dace Zvirbule**, grāmatas *Kuldīgas slimnīcas stāsti* autore – par medicīnas darbinieku dzīvesstāstu izpēti un popularizēšanu.

Pēc apbalvošanas ceremonijas orķestra *Bellacord* koncerts *Mariss Vētra*. Rīga toreiz.

17.30 Gaismas ceļš Liepājas ielā.

18.00 Sv. Katrīnas baznīcā Kuldīgas kultūras centra koru *Rāte*, *Ventava*, *Lai top*, vokālā ansambļa *Trifeles* koncerts. Ieeja visos pasākumos – bez maksas.

Kā pārdot tepat saražoto

16. novembrī 10.00 Kuldīgas attīstības aģentūrā (Pilsētas laukumā 3) diskusiju par vietējās produkcijas pārdošanu rīko Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs kopā ar pašvaldību, Kuldīgas tirgu un kooperatīvu *Kuldīgas labumi*. Aicināti vietējās produkcijas realizētāji.

Pirmdien, 16. novembrī:

- Dizaineri rada krēslus.
- Sadarbība ar Franciju.
- Par valstiskumu.
- Komanda *Nikers*.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Noticēt savas valsts spējām

Juris Lipsnis,
tālr. 22470000,
pasts.
kurzemnieks@
mail.lv

Nesen Luksemburgā piedalījies Āzijas un Eiropas fonda (ASEF) rīkotajā žurnālistu kolokvijā par krīžu atspoguļošanu medijos. Noslēgumā Luksemburgas ārlietu ministrija bija sarūpējusi ekskursiju uz Šengenu, mazu pilsētiņu pie Mozeles, kurā savulaik parakstījis slavenais līgums par robežkontroles atcelšanu. Autobusā man blakus apsēdās kolēģis no Pakistānas un iztaujāja par Latvijas armiju – savā CV biju

„Pakistānietis pārsteigts vaicāja, vai ar 15 tūkstošiem karavīru pietiek valsts aizsardzībai.”

minējis, ka savulaik esmu tajā dienējis. Pastāstīju, ka mūsu Bruņotajos spēkos ir apmēram piecarpus tūkstošu karavīru un 10 tūkstoši zemessargu. Pakistānietis pārsteigts vaicāja, vai ar to pietiek valsts aizsardzībai pret agresiju – viņa dzimtenei ik dienu nākas karot pret talibāniem (karā pret šiem afgāņu radikālajiem islāmistiem bija kritis arī mana ceļabiedra brālis), un armijā esot 200 tūkstošu vīru.

Ko man bija atbildēt? Kā cilvēks, kurš ar armiju vairs nav saistīts, varēju pateikt tikai to,

ka mūsu aizsardzības spējas nodrošina nevis karavīru un zemessargu skaits, bet gan dalība pasaules varenākajā militārajā organizācijā NATO un ka uzbrukuma gadījumā mūsu armijas uzdevums ir noturēties, kamēr palīgā ierodas sabiedrotie. Manuprāt, neesmu atklājis pakistānietim nekādu kara noslēpumu – to, ko pateicu viņam, zina ikviens Latvijas iedzīvotājs. Diemžēl man nav pārliecības, ka visi mūsu valsts pilsoņi armijas spējām neatkarību un brīvību aizstāvēt patiešām tic.

„Lai Dievs dod mums nodzīvot mūžu, nepieredzot karu,” Lāčplēša dienā Alsungas baznīcā atklājot atjaunoto piemiņas plāksni brīvības cīņās kritušajiem alsundzniekiem, teica Zemessardzes 45. nodrošinājuma bataljona komandieris Andris Rieksts un piebilda, „tomēr, ja tas būs nepieciešams, arī mēs savu valsti nosargāsim.” Domāju, viņa vārdi nav tukša skaņa, jo atšķirībā no *ekspertiem*, kuri par valsts aizsardzības spējām spriež krēslā pie datora, Rieksts karu ir pieredzējis (Andris ir profesionāls sapieris un iepriekš neitralizējis spridzekļus gan Latvijā, gan pasaules karstajos punktos).

Viena piebilde. Lai vairotu pārliecību par mūsu valsts spējām sevi aizstāvēt, varbūt derētu aizsardzības spēku redzamāko daļu – Zemessardzi – apgādāt ne tikai ar moderniem formas tērpiem, bet arī mūsdienīgāku bruņojumu un tehniku.

KOPĀ AR KURZEMNIEKU

„Gribas lasīt pozitīvas ziņas”

Gundega Ose, vecmāte

„Nozīmīgākā rubrika *Kurzemniekā*, manuprāt, ir ziņas par Kuldīgas dzemdību nodaļā piedzimušajiem mazulīšiem. Tā vienmēr ir kādam noderīga, kāds jūt lepnumu, ieraugot tajā pazīstamus cilvēkus. Tā ir ļoti pozitīva rubrika un vienmēr būs aktuāla. Man patīk lasīt arī par cilvēkiem cienījamajos gados, kuri stāsta par savu mūža gājumu – tie ir raksti, kas veltīti lielām jubilejām un kāzu gadadienām. Ir vērtīgi uzzināt viņu spriedumus par dzīvi. Ļoti patīkami lasīt par savējiem, par skolām, sameklēt avīzē pazīstamus cilvēkus. *Kurzemniekā* gribas lasīt pēc iespējas pozitīvākas ziņas, jo ar sliktajām jau tā pilna pasaule.”

Aivara Vētrāja foto

Iepiecai un pabēdai tālr. 63350568,
dina.porina@kurzemnieks.lv.
Lasītāju vērojumi nav anonīmi.

TRĪS VIDEOKLI

27. novembrī skolotāji rīkos vienas dienas brīdinājuma streiku, nolēmusi Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības (LIZDA) padome. **Vai jūs streikosiet? Pret ko un par ko?**

Reize, kad ir jāpasaka

Aiga Šēnhofa, LIZDA Kuldīgas starpnovadu arodorganizācijas priekšsēde:

– Lēmums pieņemts 11. novembrī, un par konkrētiem skaitļiem vēl nevaru runāt. Iepriekšēja apauja notika pirms nepilna mēneša. No mūsu organizācijā pārstāvētajām 20 izglītības iestādēm četras toreiz pauda, ka streikam nepiekrīt: Kuldīgas novada sporta skola, Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikums, O.Kalpaka Rudbārzu pamatskola un Nīkrāces pamatskola. Ļoti iespējams, ka viedokļi var mainīties. Izveidojusies arī situācija, ka vairākās iestādēs nav LIZDA biedru un pirmorganizāciju: V.Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijā, Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolā, Kuldīgas pamatskolā un pirmsskolas izglītības iestādē *Cīrulītis*. Kopā ar valdes locekļiem došos uz tām un informēšu par situāciju, jo arī tie, kuri nav arodbiedrības biedri, aicināti brīdinājuma streikā piedalīties. Tam jau piekritušas vairāk nekā 40 *Abelītes* darbinieces (tur strādāju es pati), atbalstīs arī aptuveni 35 pedagogi no Kuldīgas Centra vidusskolas.

Mans viedoklis: atalgojuma ziņā pirmsskolas skolotāji bija un ir apdalīti, tāpēc šī ir tā reize, kad Izglītības un zinātnes ministrijai un valstij pateikt, ka jāparūpējas arī par šiem skolotājiem, nevis viss jānoveļ uz pašvaldību pleciem.

Joprojām ir šaubas

Dace Šķiere, Nīkrāces pamatskolas arodbiedrības vadītāja:

– Esam maza organizācija ar astoņiem biedriem un piketu Rīgā neatbalstījām, jo tā patiešām ir laika izšķiešana. Bet vakar pēc televīzijas ziņu noskatīšanās ar pāris kolēģēm streika varbūtību apspriedām un nosliecāmies tam par labu. Par to gan vēl jālemj kopā ar citiem biedriem. Aicināsim pievienoties arī tos kolēģus, kuri nav arodbiedrībā. Ja streikošu, tad pret līdzšinējo finansējuma modeli *nauda seko skolēnam*, kas jau ilgāku laiku ļoti grūtā situācijā noliek mazās lauku skolas. Joprojām līdz galam neizprotu, vai jaunais atalgojuma modelis būs labāks. Vai patiešām situāciju reāli uzlabos? Neesmu pārliecināta... Tomēr esmu gatava uzticēties LIZDA padomes lēmumam. Būtu arī svarīgi uzzināt, vai LIZDA skolotājiem streika dienu kompensēs no streika fonda, kur pašiem gadiem vajadzētu būt diezgan liela uzkrājumam.

„Ja būtu skolotāja, streikotu”

Jana Jansone, V.Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijas direktore, Latvijas Izglītības vadītāju arodbiedrības padomes locekle:

– Jā, arodbiedrība ģimnāzijā likvidējās 2009. gadā, kad visi tās biedri izstājās, jo neredzēja jēgu palikt un nebija apmierināti ar to, kā arodbiedrība savus biedrus aizstāv. Par Izglītības vadītāju arodbiedrības padomes attieksmi pret vienas dienas streiku nevaru neko pateikt, jo 11. novembrī plānotā apspriede pārcelta uz vēlāku laiku. Kolēģi ģimnāzijā vēl nav nākuši pie manis un pauduši attieksmi pret streiku, bet 17. novembrī būs sanāksme un, pieņemtu, tiks runāts arī par to.

Ja es būtu skolotāja, iespējams, streikotu. Protestētu pret ieilgušo Izglītības un zinātnes ministrijas un valdības attieksmi pret pedagogiem. Pret to, ka gadiem tiek vilcināti dažādi jautājumi, tai skaitā par adekvātu skolotāja vietu sabiedrībā. Pret to, ka tikai vārdos tiek pausts – par kvalitatīvu darbu jāsaņem atbilstošs atalgojums. Skolotāji ir noguruši, vīlušies, vienaldzīgi, bet daži arī izmisuši.

Vija Zariņa

MUMS ZVANA

Kas palīdzēs noregulēt antenu?

Kāda kundzei no Kabiles pēc elektrības piegādes atjaunošanas radušās problēmas ar *Lattelecom* televīziju. Viņa vēlas uzzināt, kur atrast meistar, kas atbrauktu uz mājām un problēmas novērstu.

„Sazinājos ar *Lattelecom*, man pateica, ka jāparegulē lauka antena. Mazdēls kaut ko izdarīja, antenu nostiprināja, lai vējā nekustas, bet televīzijas programmas vēl aizvien uztver *švaki*,” viņa raizējās.

Kabilnieks Raimonds Millers (viņa tālruņa numurs atrodams pagasta pārvaldē) domā, ka varētu izlīdzēt. Pats uz jumta viņš nekāptu veselības problēmu dēļ, bet ar padomu palīdzētu gan.

Inguna Spuleniece

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai interesējaties, kas notiek ar lidsabiedrību AirBaltic?

Viktors, pensionārs:

– Tā kā kādreiz darbojos aviācijā, tad interesējos un zinu, kas ar kompāniju notiek. Ja es būtu pastāvīgais klients, varbūt tas mani uztrauktu, bet ar to nekad neesmu lidojis, tāpēc īpaši nesatraucos. Protams, slikti, ka tā izput, jo tā ir nacionālā aviokompānija. Vajadzētu noturēties, un valdībai jāpieņem visi lēmumi, lai tā nesabruktu. Latvijā jau tā visa rūpniecība iznīcināta. Priekš kam tad valdība vajadzīga – vai lai visu izputinātu?

Kārlis, students:

– Īpaši neinteresējos, bet ziņās esmu dzirdējis. Mani šīs kompānijas liktenis nesatrauc, tomēr glābt to vajadzētu. Tas ir tāpat kā lats – Latvijas vērtība.

Matilde, pensionāre:

– Viņiem cenas ļoti cēlušās, tas mani neapmierina. Taisnību sakot, esmu dusmīga uz viņiem un neko labu nevēlu. Lai izjūk arī!

Didzis, tētis:

– Mani nesatrauc. Ja lido, tad labāk ar nopietnām kompānijām, nevis tādām, kurās ir iekšēji kašķi. Man vairāk rūp lidojuma drošība nekā nosaukums. Uzticos firmām, kas tirgū pazīstamas. Tas, ka tā ir nacionālā lidsabiedrība, ir tikai arguments, lai lobētu intereses. Es nebūt neuzskatu, ka tā ir nacionāla.

Aldis, kurjers:

– Tikai tik, cik dzirdu ziņas. Šī uzņēmuma pakalpojumus neesmu izmantojis. Kā pilsonis domāju, ka visi pēdējā laika glābšanas projekti nav bijuši pārāk veiksmīgi. Sabiedrība vairāk jāinformē par to, ko tad valsts vēlas panākt un kā lēmumi ir pamatoti. Tāpēc es būtu ļoti piesardzīgs, lemtot par atbalsta programmu šai kompānijai.

Inguna, pensionāre:

– Nē, bet dzirdējusi, protams, esmu. Man šīs lietas vairs ļoti, ļoti nepatīk. Tāpat bija ar bankām *Parex*, *Citadele* un citiem. Valstij uzņēmums nav jāglābj – lai paši tiek galā!

Antra Grīnberga, Aivara Vētrāja foto

Kurzemnieks
Kuldīgā, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Galvenā redaktore Daiga Bitīniece – 63350567; redakcija@kurzemnieks.lv;
reklāmas nodaļa – 63324881; sludinājumi@kurzemnieks.lv

Izdevējs – SIA Jaunais kurzemnieks. Reģ. apl. nr. 1400. Iznāk pirmdienās, trešdienās, piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz *Kurzemnieku* obligāta. Iespiests SIA Poligrāfijas grupa Mūkusalā, Rīga, Mūkusalas ielā 15a. Metiens – 4432.

Tradicionāli, bet ar jaunām idejām

Lāčplēša diena Zemessardzes 45. nodrošinājuma bataljona karavīriem un zemessargiem kā katru gadu bija ļoti rosīga, taču ieviests pāris jaunu tradīciju.

Zemessargu parāde Kuldīgas ielās.

No rīta bataljona pārstāvji piedalījās piemiņas plāksnes atklāšanā Alsungas katoļu baznīcā, pēc tam nolika ziedus zemessargu Ulda Garokalna un Jāņa Baukša atdusas vietā, bet pēcpusdienā notika militārā parāde Kuldīgas ielās. Tajā piedalījās divas Kuldīgas rotas – eskorta un patruļu, kā arī štāba rota, bet transportlīdzekļus vadīja Saldus vīri no vidējās kravnesības transporta rotas (VKTR). Ierindā soļoja arī jaunie zemessargi, kuri beiguši pamata mācību kursu, un Kuldīgas 410. vienības jaunsargi.

Parādi vadīja VKTR komandieris, kapteinis Didzis Ševels.

Šogad izpalikusi tikšanās ar nacionālajiem partizāniem novada domē – šo brīvības cīnītāju loks diemžēl ļoti sarucis, viņu veselība vairs neesot tik laba, lai izietu no mājām.

Toties bataljonā ieviestas jaunas tradīcijas: pirms došanās parādē Sv. Annas baznīcas mācītājs Mārtiņš Burke-Burkevics, kurš ir arī aktīvs zemessargs, noturēja nelielu aizlūgumu, savukārt pēc lāpu gājiena uz Annas kapiem

parādes dalībnieki nedevās mājās, bet pēc atgriešanās bāzē un ieroču nodošanas piedalījās svētku vakariņās. „Manuprāt, palika gandrīz visi, vien daži steidzīgākie devās prom,” teica bataljona komandieris Andris Rieksts. „Bija ugunskurs, mūzika, galdā tika likti mūsu pavāra Arņa Rožkalna pagatavotie makaroni ar gaļu un Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma sarūpētais milzu kliņģeris un uzkodas.”

Juris Lipsnis
Aivara Vētrāja foto

„Līdz īkstīm lepna par savu zemi”

„Es nevaru nerunāt par bērniem, veciem cilvēkiem un savu dzimteni,” pēc emocionāla literāri muzikāla pasākuma Lāčplēša dienā Kuldīgas bibliotēkā atzina rakstniece, režisore un aktrise Dace Priede.

Patriotiskā programma *Sarunas par Māti Latviju* beidzas ar dziesmu *Svētvakars* aizkustinošā Anetas Tarasovas izpildījumā, ko vēl spilgtāku dara Daces Priedes lasītā dzeja un Jāņa Radziņa muzikālā improvizācija.

Programma *Sarunas par Māti Latviju* otro gadu patriotisma nedēļā ir pieprasīta dažādās mūsu valsts vietās. D.Priede skandē sev tuvas un arī auditoriju uzrunājošas dzejas rindas, ar muzikālām improvizācijām viņu pavada pianists un komponists Jānis Radziņš (Rīga) un jaunā dziedātāja Aneta Tarasova (bijusī kuldīdzniece, tagad rīdziniece). Programmā iekļauti Kristīnes Dinas Bitēnas, Leonīda Breikša, Imanta Ziedoņa, Māras Zālītes u.c. dzejoļi.

Īstā dzeja pie Daces vienkārši

atnākot. „Ne velti es biju aizbraukusi pie Amerikas indiāņiem, kuriem nav savas zemes, valsts un valodas. Atgriežoties vēl skaidrāk apzinājos: man ir sava zeme, sava tauta, sava kultūra. Esmu par to līdz īkstīm lepna,” ar asarām acīs skaidro D.Priede. Viņa atzīst, ka bez J.Radziņa improvizācijām un A.Tarasovas spēcīgā dziedājuma programma nebūtu pilnīga.

J.Radziņš savukārt uzskata, ka sadarboties ar Daci vienmēr ir interesanti. Kā lielu pārdzīvojumu viņš atminas 11. novembri pirms

gada: „Valmierā uzstājāmie āra pēc lāpu gājiena un pašvaldības vadības uzrunām. Cilvēku bija vismaz 400, liela daļa – jaunieši. Kad Dace runāja, bija tāds klušums – šķita, ka klausītāji pat neelpo.”

Producente Zanda Tarasova skaidro, ka šīs ir sarunas dzejā un mūzikā jeb *Priedes sirds teātris*. Programma izstrādāta arī Mātes dienai un Ziemassvētkiem, aizkustinoši izskan I.Ziedoņa *Epifānijas*.

Inguna Spuleniece
Aivara Vētrāja foto

Kino un kafijas klase

Šovakar Kuldīgas kafejnīcā *Tilts* 20.00 tiks rādīta Latvijas poētisko filmu izlase – režisora Herca Franka īsfilmas *Baltie zvani* un *Vēcāks par desmit minūtēm*, Aivara Freimaņa īsfilma *Kuldīgas freskas*. Savukārt rīt 13.00 notiks kafijas klase ar baristu treneri Raivi Vaitekūnu par kafijas vēsturi, pagatavošanas veidiem un receptēm. Ir dalības maksa. Pieteikties pa tālr. 22720720.

Daudzslāņains vēstījums mūzikā

Sestdien Kuldīgas nekomerciālās kultūras attīstības centrā *Zabadaks* tika prezentēts Edgara Brišķas un Aleksandra Štro dueta *Tur un tur* debijas albums *Pagriezieni*.

Kuldīgas eksperimentālās instrumentālās mūzikas duets *Tur un tur* – Aleksandrs Štro (ģitāra) un Edgars Briška (sitaminstrumenti).

14. novembrī Ventspilī klubā *Jūras vārti* mūsu mūziķi iesildīs ģitārmūzikas duetu *El Ten Eleven* no Losandželosas Kalifornijā.

Duets darbību sācis 2011. gadā, lai gan mūzikā abi zināmi jau agrāk: Aleksandram ir 20 gadu pieredze, tostarp grupās *R.A.P.* un *Vilnis*, bet Edgaram – 15, arī apvienībās *Hugo* un *Vilnis*.

E.Briška stāsta: „Pieņem, ka pēc popularitātes mēroga neesam īpaši pazīstami – duets ir tāds mūsu *garāžas* projekts. Veidojam eksperimentālu instrumentālu mūziku, kas balstās ģitāras partijās, ko veido uz t.s. cilpu pamata. Aleksandrs ieraksta vienu motīvu, pa virsu raksta citu, pievieno basus – zemās frekvences, kopā veidojot lielu skaņdarbu. Es pievienojos ar ritma sekciju. Tiek apvienoti dažādi žanri: postroks, džezs, eksperimentāla rokmūzika. Mūsu mūzika ir brīžiem skarba, brīžiem melanholiska un apercīga, dažubrīd etniskās noskaņās. Galvenais ir sevi izpaust mūzikā, runāt caur mūziku. Mums

patīk eksperimentēt studijā. Tā ir specifiskai auditorijai paredzēta. Grupa no Kalifornijas, ko iesildīsim Ventspilī, muzicē ļoti līdzīgi, tā ir pasaulē iecienīta maniere.

Bez sevišķām pretenzijām uz *lielo skatuvi* esam sacerējuši noskaņu mūziku par tēmām, par kurām runā mūsu sirds. Un sirds noskaņu diapazons ir plašs: gan gaišākas, gan tumšākas notis. Mēs nespēlējam daudz, it kā paši sev, lai gan koncerti šogad paredzēti vismaz četri, muzicēsim Ventspilī, Rīgā, Valmierā.”

Albums iznāk 300 eksemplāru tirāžā, būs nopērkams grupas koncertos un mūzikas veikalos Rīgā. Oficiālā atklāšana būs Rīgā 20. novembrī 21.00 klubā *Nabaklab*, jo diska izdevēji ir *Naba Music*. Albuma prezentācijā kā īpašie viesi uzstāsies cita grupa no Kuldīgas – *Stūrī zēvele*. Ieeja bez maksas.

Rita Kuzņecova
Modra Rubēņa foto

NUMURA ATGADĪJUMS

ievesti un ka plūkuši kārkliem lapas. Bet tolaik dzīvu amūru nebijām redzējuši,” atceras Durbes novada zivsaimniecības *Stagari* īpašnieks Ēriks Rāva.

„Leģendas jau tiek stāstītas, ka amūri izliekot no dīķa un applūcot visu zāli, cik varot aizsniegt. Kazdangas tehnikumā mums stāstīja, ka kādreiz tie Latvijā

Vecmāmiņas un tautiskums

Ceturtdā Latvijas vecmāmiņu konkursa piektā kārtā pirmo reizi notika ārpus Rīgas – Rendā.

12 dalībnieces no visas Latvijas un kuplu pulku žūrijas uzņēma Rendas kultūras nama vadītāja, pērnā konkursa dalībniece Dace Pušilova. Konkursu *Vecmāmiņa 2015* rīko biedrība *Emergo* un tās vadītāja Elita Drāke. Konkursa nolūks ir pievērst sabiedrības uzmanību vecmāmiņai kā sirsnības un labestības simbolam, kā arī ģimeniskām vērtībām, apvienojot paaudzes.

Līdz 29. novembrim 12 skaistas sievietes cīnās par titulu un unikālu kroni. Katrā kārtā ir citi uzdevumi, bet Rendā godā celts tautiskums un ģimeniskums. Vecmāmiņas, žūrija, pasākuma vadītāja D. Pušilova, kopa *Nārбуli* no Kuldīgas un Rendas deju kolektīvs – visi bija tautastērpos.

Vecmāmiņas tajos defilēja skatītāju priekšā, sacentās tautasdziesmu teikšanā, sadziedājās, stāstīja par sava novada tradīcijām. Bijusī kuldīdzniece, tagad rīdziniece Jana Jankovska iznāca Kuldīgas novada tērpā. Jeļena Pavļenko rādīja ukraiņu tērpu no Viduspie-dņepras. Anita Strapcāne no Balvu novada

Viļakas atzina, ka tērpā jūtas stipra un droša, papildinot to ar skaistu dziedājumu. Ieva Brante izrādīja precīzi rekonstruētu lībiešu tērpu. Tas darināts pēc 11.–12. gadsimta Salaspils lībietes tērpa – greznas un bagātīgs. Anita Pakalniece no Ukru ciema pastāstīja: „Zemgaliete bija smuka, ja bija kupla. Tāpēc sievas vilka daudzus brunčus vienu virs otra. Esmu lepna – manam kuplumam pietiek ar vieniem brunčiem.” Pirms šīs konkursa daļas dāmas žūrijai rādīja savu dzimtas koku.

Žūrija izvirzījusi piecas labākās vecmāmiņas, bet vārdus izpaust vēl nedrīkstot. Kura liks galvā kroni, tiks noskaidrots 29. novembrī Jūrmalā.

„Pasākums izdevās,” priecājas D. Pušilova. „Rendenieki, kas bija atnākuši, teica, ka katru nedēļas nogali gribētu līdzīgu šovu skatīties. Bet pats galvenais, ka esam Rendas vārdu iznesuši uz āru. Konkursa dalībnieces teica, ka savos pagastos stāstīs, cik pie mums skaisti un interesanti. Viņas negribēja braukt prom.”

Latvijas mēroga konkursā *Vecmāmiņa 2015*, kurā viena kārtā notika Rendā, pārdomāti bija ne tikai priekšnesumi, bet arī dalībnieču cēlā uzkāpšana uz skatuves un nokāpšana.

Par savu tautastērpu stāsta bijusī kuldīdzniece Jana Jankovska.

Inguna Spuleniece
Modra Rubeņa foto

Ar 66 ziedu zvaniem

Zeltainā skaistule ar 66 ziediem jeb visu vasaru koptā un lolotā enģeļtaure rudens aukstumā patvērusies Kabiles pagasta *Teiku* saimnieka Jāņa Krūmiņa garāžā.

No vēsuma garāžā paglābta Kabiles *Teiku* saimnieka Jāņa Krūmiņa enģeļtaure, kurai ir 66 ziedu zvani.

Negrib apvienoties

„Mums iet karsti,” pēc Latvijas Nedzirdīgo savienības (LNS) Kuldīgas reģionālās biedrības ārkārtas kopsapulces 31. oktobrī atzina surdotulce Žanete Škapare.

Konference sasaukta ārpus kārtas, lai pārvēlētu biedrības valdi un priekšsēdi. Līdz šim šajā amatā bija Guntars Jurševskis, bet pēc atkārtotas balsošanas un ilgas pierunāšanas līdz 2017. gada aprīlim biedrību vadīt piekrita Guntis Dāvids.

Ž.Škapare paskaidroja, ka galvenais pārvēlēšanu iemesls bijušas G. Jurševska nesaskaņas ar LNS prezidentu Edgaru Vorslovu: „Galvenokārt runājam par to, kā nesaskaņas atrisināt un saziņas barjeras nojaukt. Jurševska kungs uzskata, ka priekšsēžiem, kuri strādā brīvprātīgi, uzlikts pārāk liels pienākumu slogs un atbildība finanšu jautājumos. Kādreiz biedrībās bija grāmatveži, tagad grāmatvedība centralizēta, bet pienākumus vienai nākas pildīt

Šogad tautā sauktā enģeļtaure (daudzgadīgā datura jeb brugmansija) ar ziedēšanu aizkavējusies vairākos kabilnieku dārzos. Pie-redzējuši dārznieki stāsta, ka šo augu telpās pārvieto pirms salnām. Vēsā apkurināmā verandā vai ziemas dārzā tas zied vēl oktobrī un novembrī. Miera periodā (no decembra līdz februārim) telpā jāuztur 10–12°C temperatūra. Daturu nemēslo, laista minimāli. Ja februārī atsāk laistīt un mēslot, tad augs sāk ziedēt marta beigās vai aprīlī. Enģeļtauri pa ziemu var turēt arī sausā pagrabā, tumsā, plus 4–5 grādos. Augu apgriez apmēram par trešdaļu, atlapo, nemēslo un laista vienīgi tik daudz, lai neiekalstu sakņu sistēma. Februārī to pārvieto gaišā telpā, sāk laistīt un pakāpeniski mēslot, ieteicams pārstādīt. Pagrabā pārziemināta enģeļtaure sāk ziedēt maijā, jūnijā.

Eduarda Skabja
teksts un foto

biedrībām. Ja priekšsēdis nokļūdās, viss jāsedz no savas kabatas, un šīs atbildības dēļ viņš atkāpās.

Priekšsēdi noteikti vajadzēja ievēlēt, jo statūti paredz, ka bez šī amata biedrība nevar pastāvēt. Tad Kuldīgas biedrību ar 80 biedriem – un tas ir daudz – pievienotu Liepājai vai Ventspilij. Biedri tam kategoriski iebilst. Lai situāciju glābtu, Guntis Dāvids piekrita stāties amatā.”

Inguna Spuleniece

Uzņemta filma par Daini Īvānu

Nupat notikusi režisora Andreja Verhoustinska un scenārija autores Noras Ikstenas dokumentālās filmas *Īvāns* pirmizrāde. Nu tā tiks rādīta kinoteātros visā Latvijā – Kuldīgā to varēs redzēt janvārī.

Publicists Dainis Īvāns ir viens no Atmodas laika līderiem, tolaik Latvijas Tautas frontes vadītājs. Par valsts pagātni un tagadni viņš stāsta bez noklusējumiem. D. Īvāns uzskata, ka vara cilvēku degradē, un viņam ir argumenti, kuros būtiski ieklausīties. Viņš gatavs atzīt arī savas kļūdas un vilšanās, un tas ir tik neraksturīgi mūsdienu politiskās domas līderiem. Viņš atzīst arī personiskos zaudējumus, kas upurēti uz sabiedriski politiskās cīņas altāri.

Filma *Īvāns* ir stāsts par cilvēku, kurš simbolizē jaunlaiku Latvi-

jas vēsturi, par cilvēkvalsti, kas apvieno sevī cerības, ideālistu, vilšanos, izvēles, kompromisus, uzvaras un zaudējumus. Un atrod sevī spēku atgriezties pie pirm-sākumiem, neļaut sevi samalt laikmeta griežiem un nebūt tikai par gadījuma karakalpu dzīves noliktajā stāstā.

Darbs tapis gadu D. Īvāna dzimtas mājās. Tajā redzami unikāli kadri no vēstures arhīviem un D. Īvāna paša filmētajām ģimenes kinohronikām. Bez minētajiem autoriem to veidojuši arī montāžas režisore Madara Didrihsone, komponists Jēkabs Nīmanis, skaņu režisors Anrijs Krenbergs, producentis Guntis Trekteris. Finansiāli atbalstījis Nacionālais kino centrs un Valsts kultūrkapitāla fonds. Filmai ir arī mājas lapa: www.ivalsfilma.lv.

Paraksti par samazinātu PVN

Latvijas Arodbiedrību apvienība vietnē *Manabalss.lv* sāk vākt parakstus par PVN samazināšanu apsaimniekošanai.

Paraksti tiek vākti, lai samazinātu PVN namu pārvaldīšanas un apsaimniekošanas pakalpojumiem. Saeima pēc Eiropas Komisijas (EK) lēmuma tiem ieviesusi pilnu likmi, bet šajos ekonomiskajos apstākļos tas ir pārmerīgs solis, uzskata apvienības valdes priekšsēdis Jānis Kuzins.

Lai izpildītu EK lēmumu, var ieviest arī samazināto PVN likmi – Eiropas Savienībā (ES) tā ir 5%, bet Latvijā 12%. Ar nesamazināto PVN apsaimniekotāji, namu

pārvaldes un apsaimniekošanas biedrības mazāk naudas ieguldīs namu labiekārtošanā un uzturēšanā, cietīs patērētājs un dzīvojamās mājas konstrukcijas. Arodbiedrība aicina Saeimu grozīt Pievienotās vērtības nodokļa likumu, samazināto likmju sarakstā iekļaujot dzīvojamās mājas pārvaldīšanas pakalpojumus, līdz ar to izpildot ES prasības, bet tam vismaz nesekos tik straujš cenu kāpums, kā notiks, ja tiks piemērota pilna likme.

Visi aicināti parakstīties adresē <http://manabalss.lv/i/835>.

Jana Sūruma

Amūrs – zivs, kas zāli ēd
kā govs.

2. lpp.

Kurzemnieks reidā kopā ar
vides inspektoriem.

3. lpp.

Ceļotājzivis: lasis
un taimiņš.

4. lpp.

Varens bušu loms Jūrkalnē

Piektajā jūras makšķerēšanas festivālā Jūrkalnē, kas vienlaicīgi bija Latvijas čempionāts, izmakšķērēts gandrīz 670 kilogramu zivju.

Makšķerkātu mežs Jūrkalnes pludmalē – bušu ķeršanas sacensībās piedalījās 77 komandas jeb 154 makšķernieki.

Dalībnieku rekords

Laika apstākļi makšķerniekus lutināja – pūta neliels vējiņš, kas uz vakarpusi gan nedaudz pieņēmas spēkā, temperatūra turējās ap 8–10 grādiem. Bija pieteicies rekordliels skaits komandu – 80 (dažādu apstākļu dēļ trīs tomēr neieradās).

Desmit stundu copē butes ķērās labi, un minimālais izmērs (17 cm) neradīja problēmas lomu krāšanā. Pirmā 20 kg normu sasniedza komanda *Pērles Fishing Team* (Arnis Somoilovs un Juris Vasioleks), kas lomu svēra jau ap pussešiem. Aiz viņiem – komandas *Halibut* makšķernieki Andris Šteinbergs un Sandis Lapsiņš. Minūti pirms signālraketes izšaušanas uz svariem zivis uzlika Krišjānis Lisovskis un Kārlis Goldmanis no *Feeder Fishing Art*, kuri, redzot, ka līdz normai nedaudz pietrūkst, ātri noreagēja un izvilka vēl vienu buti. Kā vēlāk izrādījās, tas bija

ļoti tālredzīgs solis, jo trešo vietu no ceturtās šķīra nieka 98 grami. Labākā Jūrkalnes komanda *Vietējie* (Artūrs Skļomiņš un Mārcis Andersons) bija 20. vietā. Visi kopā izvilka 667,752 kg bušu.

Balvu birums

Pirmo trīs vietu ieguvēji saņēma Latvijas Makšķerēšanas sporta federācijas kausus un medaļas un *Salmo* dāvanu kartes.

Jūrkalnes pagasta pārvaldes speciālbalvu sieviešu komandai saņēma *Jūras eži* (Solvita Zvirbule un Gunita Korpa), savukārt *Salmo* balvu – dāmu komanda *Esi formā* (Sandra Firleja un Inga Brūvere). Degvielas tirgotāji *Virši-A* piešķīra kannu benzīna un dāvanu karti tālākā ceļa mērotājiem – komandai *A. Kam. Negadās.* no Smiltenes. *Lauztie kāti* par atraktīvāko nometnes iekārtojumu saņēma kūpi-

nātavu no www.neoshop.lv, savukārt šī interneta tirgotāja piešķirto siltās veļas komplektu saņēma vecākais dalībnieks Jevgēņijs Sidelņikovs un tās dienas jubilārs Sandis Greiers. Pie balvām tika arī neveiksmīgākie makšķernieki – Kaspars un Kristaps Strauti no komandas *Print/Kyocera*, kas ieguva pēdējo vietu. Lai nākamgad rezultātus uzlabotu, šiem vīriem tika Latvijā ražoti jūras kātu turētāji un ķiploku maisiņi no zemnieku saimniecības *Eglāji*. Visjaunākie dalībnieki Pauls Kurzemnieks un Kaspars Kristbergs no *Pastniekiem* saņēma siltas cepurītes *Norfin*.

Noslēgumā galvenais tiesnesis Egīls Draudiņš čempionāta rīkotāju – SIA *Salmo* – vārdā teica lielu paldies visiem dalībniekiem, ēdinātājiem un tiesnešiem, kā arī Jūrkalnes iedzīvotājiem un pašvaldībai, kas aktīvi atbalstīja sacensības.

Juris Lipsnis
SIA *Salmo* arhīva foto

Skrundā karpas ziemos zem jumta

Iestājoties vēsākam laikam, zivsaimniecība *Skrunda* daļu karpu pirmoreiz pārvietojusi uz gada sākumā ekspluatācijā nodoto zivju māju, kas uzcelta ar Eiropas Savienības fondu un valsts atbalstu.

Uzlabot darba efektivitāti

Projektu *SIA „Skrunda” saimnieciskās darbības modernizēšana – jaunas akvakultūras dzīvnieku uzglabāšanas, šķirošanas un audzēšanas ēku būvniecība* līdzfinansēja Eiropas Zivsaimniecības fonds. Kā norāda uzņēmuma valdes priekšsēdis Arnis Zalčmanis, tā sauktās zivju mājas Kurzemē vairs nav nekāds jaunums. Līdz šim skrundenieki bija bez tās iztikuši, karpas iezīmojot ārā dīķos – tie ir pietiekami droša mājvieta gan lielajām zivīm, gan mazuļiem, ja vien tiek ievērotas aukstās sezonas fizikāli ķīmisko un bioloģisko procesu īpatnības. Tomēr krasi mainīgie laika apstākļi pēdējos gados prasījuši papildu darbu. Dažkārt mazajiem dīķiem bija pat pusmetru bieza ledus kārtā, kuru vajadzēja izžāgēt un izcelt,

Zivju mājā karpas plūncājas īpašos baseinos, kuros ūdens ar cirkulācijas sistēmu tiek piegādāts no upītes. Šeit zivis pasargātas no nelabvēlīgiem un krasi mainīgiem ziemas laika apstākļiem. Šādu iekārtu *SIA Skrunda* izmantos pirmo ziemu, tāpēc par ieguldījuma efektivitāti varēs spriest pavasarī, norāda zivsaimniecības vadītājs Arnis Zalčmanis.

citādi sāktos zivju slāpšana. Tāpēc nolemts izmantot atbalstu, lai akvakultūras saimniecību modernizētu un uzlabotu darba apstākļus.

Tīrs ūdens un ekoloģiska produkcija

Jaunā zivju māja uzbūvēta uz nelielas upītes. Karpas plūncājas deviņās slēgtās tilpnēs, to svārs katrā baseinā ir aptuveni

1,5 tonnas. Ūdens tiek nodrošināts ar cirkulācijas sistēmu. Īpaša piebarošana nav vajadzīga, jo visas vielas nodrošina dabiskais ūdens. Lai gan saimniecībā zivis šādi iezīmotas pirmoreiz, par sistēmas darbību un modernizācijas rezultātiem varēs spriest tikai pavasarī. A.Zalčmanis piekrīt, ka tas jau ir ieguldījums nākotnē.

Viens no šādu māju plusiem – tajās var izaudzēt visām ekoloģijas prasībām atbilstošas zivis. *Skrundā* cenšas saimniekot bioloģiski, taču

Jaunajā būvē zivis mīt zem jumta drošos apstākļos, bet mazajos ārā dīķos atstātas tās, kurām pienākusi pārdošanas kārtā.

lauka dīķi pakļauti dažādu ārēju faktoru ietekmei. Turklāt zivīm bagātās ūdenstilpnes, kas atrodas zem kļājas debess, par savu barības bāzi uzskata gan migrējošie, gan tuvumā ligzdojošie putni. Ēkā zivis pasargātas no nelūgto viesu uzbrukuma, kas rada ievērojamus zaudējumus.

Pārdot grūtāk nekā izaudzēt

Skrundas ārā dīķos nozveja jau beigusies. Mazuļi no lielajām ūdenskrātuvēm pārvesti uz ziemas dīķiem, vairākās ūdenstilpnēs uz-

glabājas tirgus zivis. „Akvakultūra ir nozīmīga tautsaimniecības nozare, kas mūsu valstī tiek atbalstīta,” atzīst A.Zalčmanis. „Zivis izaudzēt nav grūti, problēmas sākas, kad tās jārealizē.” Zivsaimnieku skatījumā šovasar papildu rūpes sagādājis sausums, tomēr nozveja bijusi diezgan laba. Produkcija galvenokārt tiek realizēta Liepājā un Rīgā. Skrundā audzētās karpas var nopirkt, piemēram, lielveikalu *Rimi* tīklā. Apjoma dēļ uz mazajiem tirgiem tās netiek vestas, taču ik piektdienas rītu tikko izzvejas var iegādāties zivsaimniecībā.

Daina Tāfelberga
Aivara Vētrāja foto

Amūrs līdzīgs sapalam – sudrabains, slaidis, ļoti muskuļots. Spēcīga zivs, ko grūti noturēt.

Stagaru īpašnieki ir Ēriks un Anna Rāvas – diplomēti zivkopji. „Stagars ir sīka, bet neiznīcināma zivtiņa,” saimnieks skaidro māju nosaukuma izvēli.

Vairs nav jāplauj

Bet par amūriem Ē.Rāva stāsta: „Latvietim kaut ko jaunu pieņemt grūti. Sākumā pie katra sludinājuma rakstīju paskaidrojumu: pārdodu baltos amūrus – zivis, kas izēdīs zāli no jūsu dīķa. Tagad cilvēki šo zivi zina. Pat leģendas jau tiek stāstītas, ka amūri izlienot no dīķa un applūcot visu zāli, cik varot aizsniegt. Kazdangas tehnikumā mums stāstīja, ka kādreiz tie Latvijā ievesti un ka plūkuši kārkliem lapas. Bet tolaik dzīvu amūru nebijām redzējuši.”

To, ka amūri ir ļoti efektīvi, pārliecinājušies paši: „Kādreiz pirms nozvejas dīķus plāvē ar niedru plāvēju. Centrālie grāvji bija jāizplauj, lai tīklu var izvilkt. Tagad jau gadiem nekas vairs nav jāplauj – amūrs visu izēd. Vidēji vajag 15 zivju uz hektāru. Optimālais ielaišanas izmērs ir divi

kilogrami. Tos droši var laist kopā ar karpām. Vispirms ielaiž amūrus, lai izēd zāli, pēc tam citas zivis.”

Protams, amūrs ir arī ēdams. Anna teic, ka vislabākais tas esot kūpināts.

Izmēģināta arī laukkopība

1988. gadā Ēriks un Anna absolvējuši Kazdangas tehnikumu. Sākumā katrs gājis savu ceļu. Ēriks atceras: „Biju Gaviezē kolhoza galvenais zivkopis. Kad kolhozs izjuka, aizgāju dienēt, ieprecējos Durbē. Tad sākās lauksaimniecības laiks un zivkopība tika nolikta malā. Pirmās sievas vecākiem saimniecībā bija gan lopi, gan graudi – visam esmu izgājis cauri, arī cidoniju audzēšanas bumam. Atsāku zvejot zivis ezerā, pēc tam strādāju Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā, bet 1994. gadā par privatizācijas sertifikātiem paņēmu pirmo dīķi. Citi sertifikātus izpirka botēs... Pamazām dīķu skaits auga. Audzējām pārsvarā karpas.”

Amūrs – zivs, kas zāli ēd kā govs

Durbes novada *Stagari* ir viena no retajām saimniecībām Kurzemē, kurā tiek audzēti baltie amūri – pagaidām Latvijā ne pārāk populāras zivis, kas lielākoties pirkas ūdenstilpju tīrīšanai.

Anna un Ēriks Rāvas ir diplomēti zivkopji.

45 hektāri dīķu

Stagari izveidoti tukšā vietā. „Šo vietu privatizēju, jo te ir vairāki dabiski avoti,” stāsta Ē.Rāva. „Kad atnācu, te bija pusgrauta pienotava. Izrēķināju, ka varu atvilkt ūdeni uz pašeci. Baseins mums ir tikai starposms zivju tirdzniecībai. Pārvietojot uz ziemas dīķi, katrs lielais amūrs ar rokām jāieliek maisā un jāaiznes uz dīķi.” Saimniecība saņem platību maksājumus. „Mums jāpierāda, ka izaudzējam konkrētu zivju daudzumu. Šogad pārbaudē tika apskatīti dīķi. To kopplatība ir 45 hektāri.”

Īpašnieki skaidro, ka zivkopju gada visaktīvākie periodi ir pavasaris un rudens. Jautāts par nozares rentabilitāti, Ē.Rāva atbild: „Var audzēt zemenes, kazenes vai zivis. Ja esi tajā lietā ar sirdi un dvēseli, tad darbs atmaksājas. Lauksaimniecībā attīstība notiek aulekšiem, bet zivkopībā – gliemeža gaitā. Tagad visi metušies uz graudkopību: cērt birzis nost, taisa tīrumus un tukšnešus. Manuprāt, tas nav pareizi.”

Pie mums dabā nevairojas

Stagaros tiek audzēti ne tikai amūri, bet arī zandarti, līņi, karpas un līdakas, bet dīķu košumam – oranžās orfas, kas ir ālanta un zelta zivtiņas krustojums. „Amūri pie mums dabiski nevairojas, tos var izaudzēt tikai recirkulācijas sistēmās, kur ūdens visu laiku tiek sildīts. Iepērkam mazuļus vai kāpurus stadijā un izaudzējam vismaz līdz kilogramam, jo tikai tad, kad sasniegts noteikts svārs, amūrs ēd zāli. Šai zivij patīk siltnums. Jo siltāka vasara, jo ātrāk tā sāk ēst zāli. Ja zāle saaugusi kā tepīkis, vajadzīgs ekskavators, nevis amūrs,” stāsta Ēriks. Amūru populācija dīķī katru gadu nav jāatjauno. „Medību žurnālā lasīju, ka karpas var nodzīvot 120 gadu. Tas mani pamatīgi pārsteidza. Nevaru spriest, cik ilgi dzīvo amūri. Esot pat 30 kilogramu eksemplāri, tātad diezgan veci,” spriež Ēriks. Anna piebilst: „Mūsu dīķos ir septiņus gadus veci, jo ar tiem sākām nodarboties 2008. gadā.”

Vispērlīgākais – zandarts

Visgrūtāk izaudzējams esot zandarts: „Tas ir tik jutīgs un vārgs! Līdz ar to konkurence mazāka un cena turas. Līdaka savukārt neprasa nekādas pūles, bet tās grūti izaudzēt pietiekamā daudzumā – kaut vai 50 kg no hektāra, jo tās viena otru apēd.

Visvairāk tiek iztirgotas karpas.” Orfas, tāpat zandartus un citas saldūdens zivis, te pavairo no paša sākuma – iziet visu ciklu. Bet pretēji informācijai internetā Ēriks pārliecinājies, ka orfas Latvijā vairojas lieliski.

Pārvadāt visgrūtāk līdakas – tās ļoti izjūt stresu. Kā visu zivkopju dīķos, arī *Stagaros* ierodas dažādi radījumi, kam garšo zivis. Te redzēti jūras ērgļi, zivju ērgļi, kormorāni, dzērves u.c. Pagājušajā gadā jūras ērgļi krietni paplucinājuši orfu vaisliniekus.

Iveta Grīniņa
Aivara Vētrāja foto

Reidiem ir rezultāti

No 5. oktobra līdz 9. novembrim Kurzemes pusē Ventspils un Liepājas reģionālo vides pārvalžu ūdens bioloģisko resursu kontroles inspektori organizējuši 116 pārbaudes.

Valsts vides dienests (VVD) informē, ka ūdenstilpēs izņemti 114 nelikumīgi ievietoti zvejas tīkli un makšķerēšanas rīki. Kopējā soda nauda līdz šai nedēļai bija 345 eiro.

Gandrīz puse

Visaktīvākie maluzvejnieki ir Ventā un tās baseinā. Minētajā laikā atrasti 80 tīkli, tas ir, ap 40% no visiem šoruden lašu un taimiņu aizsardzības reidos uzietajiem nelikumīgajiem zvejas rīkiem. Viens no ievērojamākajiem gadījumiem – Sakas pagasta Akmeņpraga teritorijā aizturēts vīrietis, kurš Baltijas jūras piekrastē zvejoja lieguma laikā. Konfiscēti trīs tīkli, sāktā administratīvā lietvedība, piespriests 280 eiro sods.

Nevainīgās izklaides

Pie Kuldīgas pilskalna Krāčupītē aizturētas divas personas garos gumijas zābakos, kas tumšā laikā ar lukturēm rokās pārvietojās pa upi. Pārbaudes brīdī nelikumīgi zvejas vai makšķerēšanas rīki gan netika atrasti, iespējams, *sērfootāji* tos paspēja noslēpt. Pilsētā pie Ventas divi *dabas draugi* inspektoru pārbaudes laikā manīti lietojam alkoholiskos dzērienus un *vērojam lašu nārstu*. Savukārt Abavas krastā, maldinot sabiedrību un cerot, ka inspektori sapratīs, maluzvejnieki savu slēpni bija iezīmējuši ar VVD uzrakstu.

Situācija Latvijā

Lašu un taimiņu nārsta aizsardzības reidi notiek sadarbībā ar Dabas aizsardzības pārvaldi, Valsts policiju un brīvprātīgajiem palīgiem – sabiedriskajiem vides inspektoriem. Visā Latvijā šajos reidos no ūdenstilpēm izņemti 204 zvejas un makšķerēšanas rīki un uzrakstīti 30 administratīvā pārkāpuma protokoli, tostarp izsniegtas soda kvītis par makšķerēšanas un zvejas noteikumu neievērošanu. Sods par nelikumīgu lašu un taimiņu ieguvu sasniedzis 2000 eiro, savukārt videi nodarītie zaudējumi ir 1430 eiro.

Varbūt būs ilgāk

VVD atgādina, ka lašu un taimiņu nārsts notiks līdz novembra beigām un, iespējams, vietām var arī ieilgt. Šajā laikā šo zivju ieguve aizliegta. Dabai nodarītais zaudējums par vienu nelikumīgi noķertu lasi ir 715 eiro papildus sodam par makšķerēšanas un zvejas noteikumu pārkāpumu. Šoruden situācija ūdenstilpēs nav dabiskajam nārstam labvēlīga, jo ūdens līmenis daudzviet zems, lašupes vietām pārāk seklas, un tas liedz zivīm sekmīgi pārvietoties. Tāpat vidējā gaisa un ūdens temperatūra pagaidām ir pārāk augsta, lai nārstotājas pilnībā aktivizētos.

Kopš oktobra Valsts vides dienests izveidojis jaunu mobilo lietotni *Vides SOS*, un sabiedrība tiek aicināta ziņot arī par makšķerēšanas pārkāpumiem. Tā darbojas ar mobilo datu un GPS signāla palīdzību. Iespējams pārkāpums jānofotografē, jāapraksta un jānosūta VVD. Pēc apstrādes ziņojums nonāks interneta vietnes www.videssos.lv interaktīvajā kartē, kurā var redzēt, kas notiek no informācijas iesūtīšanas brīža līdz pārkāpuma novēršanai. Tāpat par nelikumīgiem zvejas un makšķerēšanas rīkiem visu diennakti var telefoniski ziņot reģionālajām vides pārvaldēm.

Cīnās ar īpatnējo tūrisma veidu – maluzvejniecību

Lašu un taimiņu nārsta laikā visaktīvākie maluzvejnieki atkal ir Kurzemē, īpaši pie Ventas, lai gan upe tiek īpaši uzraudzīta un ieradušies papildspēki no citurienes.

Zāle nomīdīta kā nopļauta

Pastiprināti reidi lašupēs sākās oktobra pirmajā pusē. Tobrīd ūdens līmenis vēl bija zems, iespējamās nārsta vietas uzraudzīja gan Valsts vides dienesta (VVD) inspektori un sabiedriskie dabas resursu sargi, gan *vienkārši interesenti*. „Ik palaikam piebrauca vai pienāca kāds *tūrists* pavērot upi,” mazliet ironiski stāsta Viesturs Cimermanis no makšķernieku organizācijas *Kurzemes cope*. „Nav jau aizliegts, tīklu vai citu makšķerēšanas rīku līdzī nebija. Taču var nojaust, kāpēc rudens dienās un pat vakaros tāda liela interese par dabu.” *Kurzemes cope* ar pašvaldības atbalstu piedalās Ventas sargāšanā. Tehnikas ielas galā upe tiek uzraudzīta visu diennakti. Tur ir aktīvas nārsta vietas, kuras visbiežāk apmeklē makšķernieki. Tagad tur zāle nomīdīta kā nopļauta.

Vajag oļus, straumi un temperatūru

Situācija strauji mainījās pagājušās nedēļas nogalē. „Lašiem un taimiņiem nārstam vajag akmeņus, olīšus gultnē un straumi, bet galvenais – temperatūru ap plus sešiem grādiem,” skaidro Liepājas reģionālās vides pārvaldes inspektors Jānis Sprugevics. „Kad bija sals, nārsts parādījās, bet tad atkal kļuva siltāk un zivis sāka migrēt. Laši var tikt augšā pa Ventu līdz pat hidroelektrostacijai Lietuvā. Zivis pašas izvēlas nārsta vietu, galvenie šķēršļi – aizaugušas vietas, maluzvejnieku lamatas, arī rumba. Spēcīgākie tiek tālu, ja vien grib. Tāpēc cīnāties ar maluzvejniekiem un izsaucam papildspēkus, lai nārsta vietas nosargātu. Izbiedēšana zivīm atņem spēku. Svarīgs arī ūdens līmenis,

Visu vasaru klusajā teritorijā pie Ventas (Tehnikas ielas galā) tagad, lašu nārsta laikā, tūristu ka biezs un zāle nomīdīta, secina valsts un sabiedriskie vides inspektori: Juris Ķīmenietis, Jānis Sprugevics, Viesturs Cimermanis un Jānis Zeltniņš.

pagaidām tas vēl zems, bet maluzvejniekiem tas pat ir izdevīgi.”

Aizmirst, ka nedrīkst spinningot

Reidos inspektori pārbauda Ventu no Lietuvas robežas līdz pat ietekai Baltijas jūrā, kā arī Abavu un citas pietekas. Daždien notiek kompleksas pārbaudes: ar laivu pa upi, kājām gar krastu, kā arī piebraucot nārsta vietās. Tos, kuri intensīvi apmeklē Ventu tās augštecē, lielākoties varot saukt par tūristiem gan tiešā, gan pārnēstā nozīmē – ap 80% ir Lietuvas pilsoņi. Taču pārkāpumu tikpat kā nav. Lietuvieši iemācījušies mūsu makšķernieku noteikumus un zina, ka lašu un taimiņu nārsta laikā Ventā no robežas līdz Zlēku tiltam spinningot aizliegts. „Galvenokārt uz to makšķernieki uzraujas,” piebilst J.Sprugevics. „Nāk uz līdaciņu, bet droši vien cer, ka patrāpīsies kāds lasis un neviens to nepamanīs. Tāpēc spinningošana ar mākslīgo ēsmu šajā laikā aizliegta.”

Pie Ventas vairāk darba

Pagājušonedēļ mūsu inspekto-

riem palīdzēja trīs kolēģi no Madonas reģionālās vides pārvaldes. „Braucam šurp jau kādu desmito gadu,” saka inspektors Jānis Zeltniņš. „Reģionā esam četri, jāsargā plaša teritorija no Igaunijas līdz Lietuvas robežai. Pārsvārā mums ir ezeri, bet ir arī lašu un taimiņu nārsta vietas, foreļupes. Ir Pļaviņu ūdenskrātuve. Tomēr, cik varam, cenšamies palīdzēt kurzemniekiem – te akūtāka situācija. Venta ir Venta – vilina no tuvām un tālām vietām. Oktobra beigās vēl bija mierīgāk nekā iepriekšējos rudenos. Cilvēki gar upi tomēr staigā, atnāk, kā saka, *pamedītēt*. Ūdens līmenis vēl par zemu.”

Palikuši adrenalīna cienītāji

Pēc madoniešu novērojuma pēdējos gados pārkāpumu kļuvis ievērojami mazāk. Daļēji tas ir pastiprināto reidu rezultāts. Vēl citi iemesli: vecie *brakaņjeri* aizgājuši pensijā vai *citos medību laukos*, jauniešiem nav intereses vai arī lielāka un drošāka peļņa iespējama ārvalstīs likumīgā darbā.

„Palikuši tikai adrenalīna cienītāji, kuriem vajag noķert to zivi un bēgt no inspektoriem,” tā J.Zeltniņš. „Dažs labs soda nauda

Jelgavas reģionālās vides pārvaldes inspektors Ints Roze rāda, kādi nelikumīgi makšķerēšanas un zvejas rīki šonedēļ atrasti Ventā.

jau sapelnījis milzu *kredītu*, pat cietumā pasēdējis, bet tik un tā mierā neliemas.” J.Sprugevics piebilst, ka nu jau maluzvejnieki bez vecajiem trikiem iemācījušies jaunus – dzirdēts, ka pārkāpumā piekertais mēģina piedāvāt kādu labumu, lai izvairītos no soda, jo tas ir diezgan bargs.

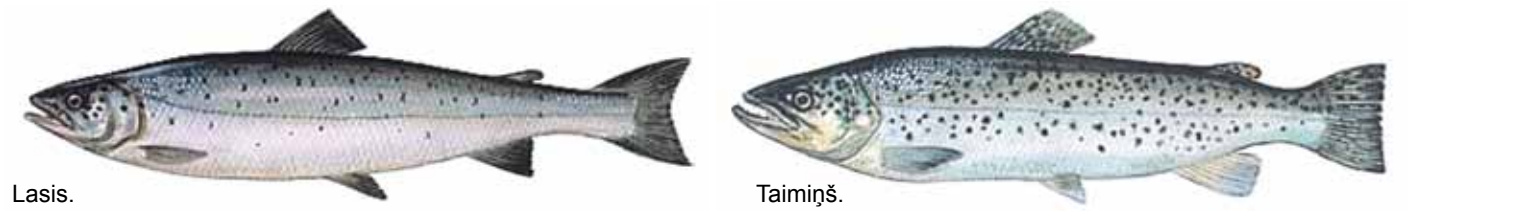
Pašiem būs, ko sargāt

Šonedēļ palīgos ieradusies divi inspektori no Jelgavas pārvaldes. Arī tur četriem zivju sargiem plašajā teritorijā darba pietiekot. „Liel-

upe tagad lieliski atkopusies,” norāda inspektors Ints Roze. „Tā veidojas no Mūsas un Mēmeles, kas savulaik bija bagātīgas lašupes. Nelēkāja gan tā kā Ventā uz augšu, tomēr bija. Padomju gados intensīvā rūpniecība un lauksaimniecība resursus iznīcināja, bet tagad tie tiek atjaunoti, ūdens atgūsties. Var gadīties, ka nākotnē tāpēc vairs nevarēsīm braukt uz Kuldīgu sargāt nārstu. Šķiet, ka daudzviet Latvijā situācija vēršas uz labu.”

Daina Tāfelberga
Autores un
Aivara Vētrāja foto

Novembris – Baltijas lašu un taimiņu nārsta laiks

Olga Revina, pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta „BIOR” zivju audzētavas „Pelči” vecāka zivkope, veterinārārste

Baltijas lasis (*Salmo salar*) un taimiņš (*Salmo trutta*) ir ļoti vērtīgas, skaistas un ar bioloģiskajām īpatnībām interesantas zivju sugas, kā arī viens no Latvijas nacionālajiem simboliem. Lasis un taimiņš ir ceļotāzivis, kas dzīvo un barojas jūrā, bet, sasniedzot dzimuma briedumu, nārstot ieceļo upēs, kur mazuļi pavada pirmos dzīves gadus, līdz izaug un dodas jūrā.

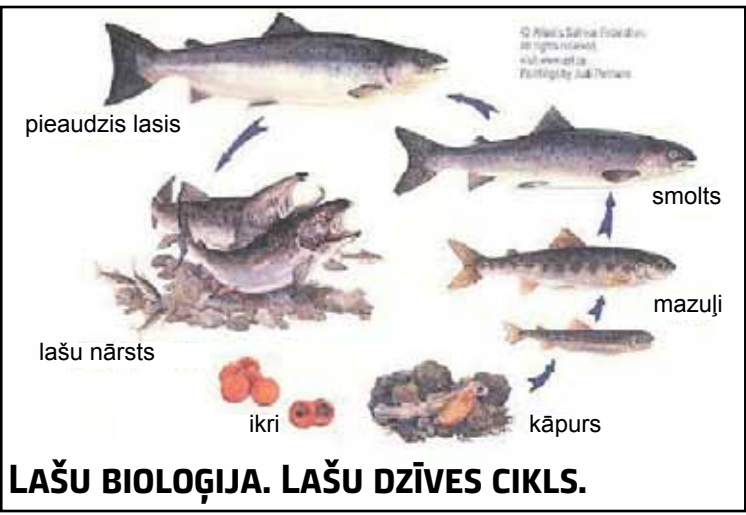
Sākumā – mazkustīgi

Kāpuri izšķīlas saldūdenī (ikru attīstība ilgst 5–6 mēnešus). Mēnesi tie ir mazkustīgi un pārtiek no satura paša dzeltenuma maisā. Kad rezerves izzīkušas, zivju mazuļi sāk meklēt barību un ķert

ūdenī peldošus kukaiņus un citas sīkbūtnes. Upē tie uzturas vidēji divus gadus, kāmēr pietiekami izaug. Tad mazuļi pārvēršas par tā saucamajiem smoltiem un ir gatavi doties pa upi lejup uz jūru. Nonākot jūrā, zivīm jāpielāgojas jauniem apstākļiem, sāļajam ūdenim – organismā notiek sarežģītas izmaiņas, pārveidojas vielmaiņas procesi. Pieaugušie īpatņi sāk medīt reņģes, brētliņas, intensīvi attīstīties. Sasniedzot dzimuma briedumu, lašu dzimtas zivis dodas nārstot atpakaļ upēs, kur dzimušas. Pirms došanās uz nārstu apakšzoklis izliecas uz augšu kā kāsis. Lai zivs varētu aizvērt muti, augšzoklī veidojas iedobums.

Pēc pirmā nārsta iet bojā

Pēc bioloģijas zinātņu doktora Anda Mitāna datiem, Baltijas reģiona lašveidīgās zivis teorētiski spēj nārstot vairākas reizes. Taču

LAŠU BIOLOĢIJA. LAŠU DZĪVES CIKLS.

praktiski lielākā daļa iet bojā pēc pirmā nārsta – tās zaudējušas visu enerģiju un tauku rezerves, it īpaši mātītes, turklāt tās tiek intensīvi izķertas. Tikai 5% mātīšu nārsto otrreiz. Baltijas lašu un taimiņu galvenie dabas ienaidnieki ir roņi, kuru skaits jūrā pedējos gados krietni palielinājies, kā arī cūkdelfīni. Tomēr lielāko ļaunumu nodara

cilvēku radītie faktori.

Ar ko atšķiras?

Laši ir nedaudz lielāki par taimiņiem. Pieaudzis lasis ir 40–90 cm garš un sver līdz 15 kg. Atsevišķi eksemplāri var izaugt ievērojami lielāki (Latvijā lielākais reģistrētais loms ir 34 kg, bet var sasniegt un pārsniegt 45 kg). Toties

taimiņi ir 40–60 cm gari un sver līdz 10 kg. Pieaugušos vislabāk var atšķirt pēc augšzokļa kaula jeb mutes. Lasim tā ir relatīvi īsa, un tās gals sniedzas tikai līdz acs ārējai malai. Taimiņam mute garāka un sniedzas aiz acs tālākās malas.

Astes spura lasim ir ar dziļāku iešķēlumu nekā taimiņam, kuram arī astes stumbrs ir relatīvi resnāks un strupāks. Melnie punktiņi lasim pārsvarā atrodas virs sānu līnijas, toties taimiņam – abās pusēs sānu līnijai.

Ik gadu – 200 tūkstošu

Kopš 1885. gadā Latvijā taimiņi un laši tiek pavairoti mākslīgi. Zivju audzētava *Pelči* darbību sākusi 1934. gadā, un tās galvenais uzdevums ir Ventas baseina lašu dzimtas zivju krājumu atražošana. Katru gadu audzētava izaudzē un izlaiž Ventas baseinā ap 200 000 lašu un taimiņu smoltus un mazuļus.

Krājuma atražošanas galvenais mērķis ir publiskajos ūdeņos nodrošināt zinātniski pamatotu zivju resursu ilgmūžību un daudzveidību, mazināt cilvēku ietekmes radītos zaudējumus, sekmēt ilgtspējīgu zveju un makšķerēšanu.

RECEPTES

Zivju ēdieni

Katrīna Spuleniece-Aišpure, uztura speciāliste

Zivis iesaka ēst vismaz divreiz nedēļā. Ja tās ir vietējās, tad vēl jo labāk. Šoreiz par to, kā neparasti pagatavot butes un karpas.

KRĀSNĪ CEPTA BUTE AR RUPJMAIZI

Vajadzēs: 4 vidējas butes, 25 g cietā siera, 5 nelielas ķiploka daiviņas, 40 g rupjmaizes, jūras sāli, svaigi maltus melnos piparus, 6 plānas sviesta šķēles, timiāna lapiņas.
Kā pagatavot: cepeškrāsni sakarsē līdz 220 grādiem. Uz cepamās pannas uzklāj cepamo papīru. Butei nogriež galvas daļu, iztīra iekšas un novelk tumšo ādu. Zivis liek uz cepamā papīra ar gaišo ādu uz leju un filejas daļu uz augšu. Bļodā sajauc rīvētu sieru ar sadrupinātu rupjmaizi un piespiež klāt ķiploku. Uz katras zivs uzber sāli un piparus, uzliek rupjmaizes un siera maisījumu. Pārber ar timiānu, virsū liek plānas sviesta šķēlītes. Zivis liek cepeškrāsns vidējā nodalījumā. Cep atkarībā no zivju izmēra: lielas apmēram 25 minūtes, nelielas 15–20 minūtes.

SĀTĪGĀ KARPA

Vajadzēs: karpu, 80 g majonēzes, 40 g cietā siera, 2 palielas ķiploka daiviņas, svaigu timiānu, sāli, melnos piparus.
Kā pagatavot: karpu notīra, izķidā, izfilē, izņem lielo asaku un sānu asakas. Katru filejas daļu sagriež trīs vienādos gabalos. Cepeškrāsni sakarsē līdz 220 grādiem, pannu izklāj ar cepamo papīru. Bļodā sajauc majonēzi, ķiploku, timiānu, melnos piparus un sāli. Katlā uzvāra ūdeni, iemērc karpas filejas gabalus un vāra 2 minūtes. Izņem, notecina un liek uz cepamā papīra. Uz katra gabaliņa uzsmērē majonēzi, pārber sieru, liek cepties 10–15 minūtes, līdz zivs ir zeltaina.

JOKI

Sludinājums portālā: „Pārdodu divus asarus – 150 g un 200 g, lēti, par pašizmaksu. Tajā ietilpst: – benzīns automašīnai līdz ezeram – 30 eiro; – sods par ātruma pārsniegšanu – 60 (sarunāju par 30 uz rokas); – auto izpūtēja remonts pēc uzsišanas – 30; – laivas ielaišana ūdenī – 5;

– dažādu mānekļu atstāšana ķērājos uz grunts – 20; – sods par ātruma pārsniegšanu ceļā uz mājām – 60 (sarunāju par 20 uz rokas, iedeva atlaidi, jo bija tas pats policists); – nauda sievai pirkumiem, lai nečīkst, ka neesmu mājās – 140 eiro. Kopā 275 eiro. Atdošu par 250 – neesmu jau gnīda.”

IZGRIEZ VAI NOKOPĒ!

Jāgatavojas zemledus makšķerēšanai

„Ja redzi uz ezera blītkotāju, tad drīz būs ledus,” šāds teiciens jau pievienots latviešu ticējumiem laika pareģošanā.

Meteoroloģiskās prognozes kārtīgu salu tik drīz vēl nesola, tomēr jau laikus vērts atgādināt, ka neapdomīga attieksme pret azartisko zemledus makšķerēšanu var beigties bēdīgi. Iepriekšējo gadu statistika liecina, ka nelaimes uz ūdenstilpnēm ziemā nemazinās. Ir saprotama cilvēciskā vajība tikt pie liela loma, aizraušanās ar zemledus zveju. Bet nav saprotams, kāpēc daudzi blītkotāji uzskata, ka viņi spēj uz ūdens virsmas levitēt. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests iesaka šos padomus izgriezt vai nokopēt, piespraust redzamā vietā un ik dienu atkārtot, jo katra vienkāršā ieteikuma neievērošana prasījusi kāda cilvēka dzīvību. Turklāt lielākā riska grupa ir tie zemledus makšķernieki, kuri sevi uzskata par ļoti pieredzējušiem, tāpēc kļūst pārgalvīgi. Daži padomi noderēs, ar citiem makšķerniekiem dodoties pie ūdeņiem aukstajā gadalaikā.

- Grūti noteikt īsto brīdi, kad ūdenskrātuvēs izveidojusies droša ledus sega, jo to ietekmē sals, atkusnis, sniegs, ūdens straumes utt.
- Ieteicams nedoties makšķerēt vienam.
- Līdzī jāņem uzlādēts telefons, kas iepakots ūdensnecaurlaidīgā materiālā.
- Mājiniekiem jāpasaka iespējami precīza makšķerēšanas vieta un atgriešanās laiks.
- Līdzī jāņem rezerves drēbes un termoss ar siltu, saldu tēju.

VISBĪSTAMĀKAIS LEDUS IR:

- tur, kur ietek noteikūdeņi, strauti un upes vai iztek gruntsūdeņi;
- melnrāju un ūdensaugu vietās;
- nenorobežotās ledus ieguves un āliņģu vietās;
- ja tas klāts ar biezu sniega kārtu;
- ja sniega segā redzami tumši un gaiši plankumi.

JA LEDUS IELŪZIS:

- skali jāsauc palīgā;
- jācenšas saglabāt mieru, stabilizēt elpošanu un mazāk kustēties, līdz ierodas glābēji;
- ielūstot vietā ar plūstošu ūdeni, uz ledus jābalstās tajā pusē, no kuras plūst ūdens, tādējādi straume cels kājas virspusē, un tas palīdzēs noturēties virs ledus vai izkļūt uz tā;
- rokas jāizpleš sānis, jābalstās uz ledus, tad jāpagriežas uz muguras tā, lai galva vai pleci nedaudz atbalstītos uz ledus malas;
- kā pludiņu var izmantot aizvērtu makšķerēšanas kasti, drošības nolūkos uz blītkošanu vajag ņemt līdzī ledus irbulus vai āķus, ar kuriem var ieķerties ledū. Tos katrs pats var izgatavot no koka gabaliem un naglām;
- ieteicams makšķerēšanas kostīms, tam ir peldfunkcijas – makšķerniekam ielūstot, tas noturēs virs ūdens.

Redzot kādu ielūzušu vai kādu, kas nespēj no ūdens izkļūt, nekavējoties jāzvana **112**.

Esot krastā, jāpamet cietušajam aukla, virvē sasieta apgērba gabali, garš koks vai priekšmets, pie kura pieķerties. Palīdzības sniedzējs nedrīkst pie ielūzušā iet vai skriet. Lūzuma vietai jātuvojas līšus.

Izdevumu atbalsta

LAD

Darīsim paši!

ZIVJU

Kurzemnieks

sadarbībā ar Zivju fondu, Lauku atbalsta dienestu, biedrību Darīsim paši!

To veidoja žurnālisti Daina Tāfelberga, Iveta Grīniņa, Inguna Spuleniece, Juris Lipsnis, fotogrāfs Aivars Vētrājs. Māksliniece Inese Slūka, makefētāja Laila Liepiņa. Redaktore Daiga Bitiniece. Tirāža – 4432. Tālr. atsauksmēm 63350567; e-pasts: redakcija@kurzemnieks.lv

Kalnu un tuksnešu zemē Marokā

Oktobra beigās grupa Kuldīgas sporta kluba *Katrīna* skrējēju ar draugiem 11 dienas pavadīja Marokā, kur ne vien piedalījās Kasablankas maratonā, bet arī izbaudīja Atlasa kalnu virsotnes, Sahāras tuksnesi un vietējo kultūru. Ceļojumā devās Aija Stengrevica, Inga Heidemane, Ieva Mētele, Signeta Lapiņa, Saila Jansone, Evita Vēvere, Anda Pileniece un Sindija Skangale.

(Sākums 6. novembrī.)

Aija Stengrevica un Saila Jansone finišē Kasablankas pusmaratonā.

Velvju pagrabā un īstā marokiešu tirgū

Ceturtās dienas rītā kuldīdzniekus gaidījis 500 km pārbrauciens uz El Jadidu. Pēc pierēģistrēšanās viesnīcā visi devušies pastaigā pa vecpilsētu. Tās galvenais tūrisma objekts ir *Cisterna Portugesa* – velvēts pagrabs ar ūdeni. „Ceļvežos tas aprakstīts kā iespaidīgs, taču, kad iegājām, nekā īpaša nebija – vienkāršs velvju pagrabs, kurā zemi klāj ūdens. Taču pēc tam, ieraugot savas fotogrāfijas, sapratām, kāpēc tas ir tūristu un mākslinieku iecienīts. Atspīdums ir perfekts – gluži kā 3D attēls,” stāsta I.Mētele.

„Pastaigājoties pa vecpilsētu, iekļuvām īstā marokiešu tirgū. Tādā, kurā tūristi, manuprāt, neieiet nekad. Redzējām, kā pircējs izvēlas vistu, pārdevējs to nosver un turpat nocērt galvu. Iespaidi bija baisi, gribēju ātrāk tikt prom, jo visi skatieni bija vērsti uz mums.”

Kompānija devusies uz kādu zvejnieku ciematiņu Atlantijas okeāna krastā, lai paēstu. „Atradām krodziņu. Aija piegāja un skaidrā latviešu valodā prasīja, vai var dabūt sardīnes. Viņam tādu nebija, bet piecu minūšu laikā zvejnieki atnesa. Aizgājām līdz okeānam cauri kāpu zonai. Sajūta kā tuksnesī līdz brīdim, kad nonācām okeāna krastā. Tas bija burvīgs skats!” stāsta I.Mētele. Okeāna krastā kuldīdznieki sastapusi berberu sievas ar ēzeli, viņas par tikšanos priecājušās un labprāt kopā nofotografējušās.

Satiksmes mudžekli

„Marokā ir ļoti daudz kaķu – tie ir visur un skaitās svēti dzīvnieki,” stāsta A.Stengrevica. „Tos varēja sastapt pa diviem trim jebkurā mājā vai kafējnīcā. Secinājām, ka tos tur arī vajag – ja nebūtu, tur būtu pilns ar žurkām un pelēm. Uz ielām daudz arī dingo suņi, bet tos neviens īpaši necieš, un saimnieku tiem nav, tie klīst baros. Suņi nav bīstami – iet garām cilvēkiem, it kā tos neredzētu.”

Anda Pileniece Marokas pilsētas El Jadidas galvenajā tūrisma objektā – velvju pagrabā ar ūdeni *Cisterna Portugesa*.

Hasana II mošeja, kas atrodas Kasablankas vēsturiskajā centrā, ir visaugstākais minarets pasaulē – 210 metru.

Viesnīcas vietā – grausts

Sestdienā ceļotāji devušies uz Kasablanku. „Tur gaidīja pārsteigums. Ilgi meklējām viesnīcu, kas tika rezervēta sistēmā *Booking.com*. Ar iedzīvotāju palīdzību atradām adresi, bet viesnīcas vietā – drupas... Vietējie sacīja, ka tāda šeit nekad nav bijusi, bet laipni palīdzēja sameklēt apartamentus. Tie atradās 100 m no maratona starta vietas.

Vakarā paņēmām numurus nākamās dienas skrējienam. Maratona reģistrācijā mūs uzrunāja Marokas televīzija. Signeta Lapiņa intervijā pastāstīja, kāpēc esam ieradusies. Nevienam nevarējām ieskaidrot, ka esam no Latvijas – visi

zināja Lietuvu, bet Latviju ne. Arī maratona sarakstos parādījāmies kā lietuvieši,” teic A.Stengrevica.

Vakarā ceļotāji senajā Kasablankas centrā apmeklēja Hasana II mošeju, kas ir otra lielākā sakrālā celtnē pasaulē. „Lielākā daļa mošeju ir pieejamas tikai musulmaņiem. Viena no retajām, kas atvērta visiem, ir šī iespaidīgā celtnē. Izstaigājām to. Tajā bija atsevišķas ieejas: sievietēm pa sānu durvīm, vīriešiem pa parādes durvīm.”

Kā baltie zvirbuļi

„Pusmaratons notika svētdienā. Tajā naktī vajadzēja pārgriezt pulksteni. Kāds to izdarīja, kāds ne, tāpēc jau 5.00 bijām piecēlušies, lai gan sacensības sākās tikai 9.00. Starta vietā bijām kā baltie zvirbuļi – visi mūs pētīja. Daudzi nostājās 10 m priekšā un fotografējās ar mums fonā. Bijām ievērojamas. Sadraudzējāmies ar kādu sportistu no vietējā maratona kluba, apmainījāmies kontaktiem, viņš teica, ka varbūt atbrauks skriet arī pie mums.

Trase bija ļoti interesanta, ap malām daudz skatītāju, kas atbalstīja pilnīgi visus. Skrējieni veda cauri pilsētai un pēc tam zoodārzam. Redzējām baltos un oranžos tīgerus, žirafes un citus zvērus. Interesanti – kā 3D filmā. Tālāk ceļš veda gar okeāna krastu. 500 m pirms finiša meitenes, kuras neskrēja, padeva mums Latvijas karogu. Kad skrējām ar to, no malām cilvēki sauca: „Latvija, Latvija!” Bijām šokā – it kā mēs būtu finišējušas pirmās,” stāsta A.Stengrevica.

„Marokieši mūs uzņēma perfekti. Man pilnībā mainījās priekšstats par šo zemi. Iepriekš stāstīja, ka tā ir šausmu zeme, bet tagad varu

„Ejot no ciematiņa cauri kāpu zonai, izjūtas bija kā tuksnesī līdz brīdim, kad nonācām okeāna krastā,” stāsta Ieva Mētele.

teikt, ka tur ir drošāk nekā Rīgā. Tūristi tur ir zelta vērtē. Tiesa, iestājoties krēslai, ielu posteņos parādījās armijnieki ar automātiem, bet viņi netraucēja – varēja just, ka viņi mūs sargā. Ne mums kāds pieskārs, ne apzaga, ne mēģināja apkrāpt.”

Visu var nokaulēt

„Taksisti un tirgotāji par daudz ko prasa augstu cenu, bet visur jākaulējas,” stāsta A.Stengrevica. „Ja tirgotājs pasaka, ka viņam ir fiksēta cena, tad gan ne. Piemēram, Saila tirgū ieraudzīja tadžinu – marokaņu sautējamo trauku. Hercoga Jēkaba gadatirgū Kuldīgā par lielo tadžinu tika prasīti 60 eiro, šeit tirgotājs par mazo prasīja 40. Man uznāca smiekli – teicu, ka Eiropā ir lētāk. Tad viņš pats sāka smieties un Sailai to pārdeva par 2,50 eiro!

Savukārt es noskatīju kamieļa ādas mēteli par 470 eiro. Kad pārdevējs pateica cenu, atbildēju, ka par daudz un nepirkšu. Viņš vaicāja, cik es dotu. Sacīju, ka pat kauns teikt, cik varu, bet viņš neatkāpās, līdz panāca, ka skaitli uzrakstu. Lai liktu mani mierā, teicu, lai aiztaisa acis – būs viņam tūlīt *surprise* (pārsteigums)! Uzrakstīju 120. Viņš paskatījās un sniedza roku: „Darīts!” Tā nu nokaulēts bija, nekas cits neatlika – jāpērk. Sacīju, ka nav līdzi naudas kartes, bet viņš: nekas, vēlāk pats atbraukšot uz viesnīcu. Mērot mēteli, sāku meklēt visādas vainas, lai nebūtu tomēr jāpērk, jo naudas zēl. Taču pārdevējs teica, ka pārlabos visu, kas man nepatīk. Vakarā pie viesnīcas kāds sauca: „Madam, madmuazel, žaket!” Viņš to bija atvedis.”

**Antras Grinbergas teksts
Signetas Lapiņas arhīva foto**

ASTROLOĢE SKAIDRO

Jolanta Hercenberga, astroloģe

Kad būs iesākts, viss notiks veiksmīgi

Marss ieiet Svaru zīmē. Tā kā šī planēta simboliski norāda uz ciņas spar, spēju uzdrīkstēties, uzņemties iniciatīvu, vajadzēs ilgāku pārdomu laiku un dziļāku analīzi visam jaunajam, ko gribēsim sākt. Bet iesāktais izdosies, pateicoties Svaru zīmes piešķirtajai prasmei nonākt pie kompromisa.

Auniem darbā uz notikumiem jāraugās optimistiski, jo pat tas, kas šķiet neveiksme, var izrādīties pozitīvu pārmaiņu sākums.

Vēršu vēlme atrast kompromisu visur var novest pie nespējas pieņemt lēmumus, tādēļ jāpatur prātā mērķi.

Dvīņiem ģimenē par problēmām jāsāk runāt laicīgi, tad viss

nokārtosies bez bēdu. Aktualizējas jautājumi, kas saistīti ar bērniem.

Vēžiem gribēsies laiskoties, sevi lutināt, tādēļ netrūks ne našķu, ne sarunu draugu lokā. Iepirkumus būs grūti nodēvēt par praktiskiem.

Lauvām dinamisku ritmu veidos informācijas apmaiņa: daudz sarunu, sarakstes un dokumentu. Attiecībās ar bērniem jārespektē viņu vajadzība būt patstāvīgiem.

Jaunavām mājās valdīs patīkama gaisotne, jo ģimene novērtēs jūsu vēlmi palutināt to ar ikdienišķiem sīkumiem. Ļaujieties radošām izpausmēm!

Svariem fiziskas aktivitātes uzlabos noskaņojumu, tādēļ ne viens vien iekavēts darbiņš var tikt paveikts tieši šonedēļ. Iespējams tālāks ceļš vai ziņas no tālienes.

Skorpioniem var parādīties jaunas iespējas, vērts ieklausīties draugu un labvēļu viedoklī. Nau-

da jātērē ar apdomu.

Strēlniekiem ķermeņa labsajūta jāizvirza par prioritāti, lai nepadarāmo darbu steigā nenodarītu sev pāri. Atvēliet laiku patīkamām nodarbēm!

Mežāžu nepadarīto darbu saraksts papildināsies ar vēl kādu ierakstu, jo dienas kārtībā var ienākt izklaide. Draugu padomos var izkristalizēties domugrauds.

Ūdensvīrus zvaigznes apveltījušas ar spēju dziļi izprast citus, tādēļ jūsu padomi nonāks dzirdīgās ausīs. Iesaiste sabiedriskās aktivitātēs sniegs patīkamas emocijas.

Zivju drēbju skapī var parādīties jauns tērps, dārgumu lādītē – aksesuārs un interjerā – skaists papildinājums. Pacilātais noskaņojums būs tā vērts, lai nepārmestu sev nepracticismu.

Čika laiks:
14.XI 5:18 – 15.XI 2:21,
16.XI 22:53 – 17.XI 9:24,
19.XI 10:19 – 14:21.

STĀRĶA VĒSTIS

No 4. līdz 11. novembrim Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā pasaulē nākušas trīs meitenes un deviņi zēni. Bērniem doti vārdi Džastine Keita, Paula, Katrīna, Niks, Marks, Regnārs, Dāvids Matīss, Dāvis, Valters, Kalvis, Emīls, bet vienam puisītim vārdu nav.

Antra Grīnberga

MŪŽĪBĀ AIZGĀJUŠĪ

SKRUNDAS novadā
Antra Zirne (1976)
Irena Laimute Nekrašene (1935)
Leons Marcinkevičs (1942)
Andris Ozoliņš (1944)
Oto Dīķis (1939)
Erna Reinholde (1931)
Emīls Svilpe (1947)

KULDĪGAS novadā
Aija Drulle (1939)
Skaidrīte Kristapsone (1956)
Lidija Grundmane (1949)
Jekaterina Bērica (1939)
Mirdza Korņejeva (1930)
Andris Lammā (1956)
Lilija Matveja (1927)
Ilgonis Nikolovskis (1949)
Dzidra Brūvere (1938)
Alma Smidberga (1930)
Pēteris Cīrulis (1929)
Lūcija Lipsne (1924)

Juris Grīnvalds (1954)
Imants Puzarelis (1950)
Anita Jurevica (1934)
Anna Pūpola (1918)
Vanda Freimane (1931)
Mirdza Rita Mārtinsena (1937)
Betija Ziņģe (1925)
Modris Vidmanis (1966)
Alvīne Ruiķe (1926)
Leontīna Balode (1935)
Valida Zilvija Valdmāne (1934)
Astrīda Priede (1952)
Hermīne Antoščenko (1924)
Leone Okuņeva (1933)
Zeltīte Lidija Paspārne (1930)
Anna Lomikovska (1926)
Aleksandra Stepanova (1922)
Biruta Alhimoviča (1955)
Marta Vitolīņa (1936)
(Sagatavots pēc dzimtsarakstu nodaļu informācijas.)

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Klaidoņi sāk meklēt pajumti

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas priekšnieks **Rinalds Gūtpelcs**.

5. novembris. Agri no rīta *ātrie* ziņo, ka Liepājas ielā uz soliņa guļ stipri piedzērusies sieviete. Baznīcas un Raiņa ielā zem zīmes noliktas vairākas mašīnas. Dārza ielā klaiņo suņi, pret saimnieku sākam lietvedību. Kādā ēkā Pilsētas laukumā iekšā ārā staigā nepiederoša sieviete, laista pukes, pārkārto lietas pēc sava prāta. Baznīcas ielā zem zīmes nolikti trīs auto. Sūru ielas lielvelikalā kāds it kā mēģina *nospert* alkoholu, bet ir tik pilnā, ka nesaprot, ko dara. Adatu ielā guļ iereibis cilvēks, cits tāds pats ievēlies kāpņu telpā Priedainē. Lapeglu ielā sabraukts kaķis. Liepājas ielā kāpņu telpā ieklīdis nepiederošs vīrietis, līdzīgs gadījums Skrundas ielā. Piltenes ielā no mašīnas skan skaļa mūzika.

6. novembris. Stendes ielā nolauztas sešas liepiņas. Liepājas ielā kāpņu telpā kāds iemidzis. Piltenes ielas dīķī divas personas makšķerē... pīles. Ēdoles ielā auto traucē tikt garāžā. Ventas rumbā divi ķer zivis. Jelgavas ielā pie

nama sēž sieviete ar galvas traumu, nogādājam slimnīcā, pēc tam mājās. Ēdolē vīrs agresīvi uzvedas, sasitis sievai roku. Aizputes ielā jaunieši lieto alkoholu. Ventspils ielas aplī kāds apgūlies zālītē un iemidzis. Egļu ielā jaunieši spārda garāžām durvis. Baznīcas ielā nepareizi nolikts auto. Pārbaudām, kāpēc vairāki bērni neiet uz skolu, izrādās – dzīvo ārsmēs.

7. novembris. Liepājas ielā divas personas neadekvāti uzvedas, iespējams, lietotas narkotikas. Kurmālē daudzdzīvokļu mājas pagrabā noplūdis ūdens. Video redzam, ka Jelgavas ielā sieviete veikalā nopērk nepilngadīgajam cigaretes. Jaunietis aizturēts, bet sieviete, kura iepirkties gājusi čibiņās, aiziesim pakal citu dienu.

8. novembris. Kultūras centrā slēgtā pasākumā cenšas iekļūt nepiederoši cilvēki – izdomājuši: ja reiz balle, tad jāiet. Rātskunga ielā koridorā kāds guļ. Mucenieku ielā guļ vīrs apreibumā, viņu savāc mediķi. Noslaidrojam, ka viņš visu pārdevis, ieskaitot dzīvokli, un nu dzer (kur lai tādu liek?).

9. novembris. Baznīcas ielā jau-

nieši stumda konteinerus. Padurē pie kādas mājas izmestas meža dzīvnieku ādas. Ventspils–Kuldīgas šosejā meža dzīvnieks sakrējies ar auto. Lapeglu ielā pie daudzdzīvokļu nama ieejas kāds savu auto noliceis tā, ka nav iespējams mājā iekļūt. Rātskunga ielā kāpņu telpā iemidzis kāds, kuram tur nekas nav darāms.

10. novembris. Dārza ielā atkal skraida tie paši suņi. Dzirnāvu ielā kāds bez atļaujas makšķerē Alekšupītē. Tieši zem kameras Liepājas un Baložu ielas krustojumā nolikts auto.

11. novembris. Virkas ielā kāds mājas logus nomētājis ar olām. Pilsētas laukumā, kur teritorija norobežota militārajai parādei, iebrauktas divas automašīnas, šoferi saka – tikai uz pusstundīgu. Liepājas ielā kāds traucē veikala darbiniekiem, izraidām. Mums ziņo, ka Piltenes ielā pa grāvi vārtās vīrietis, izrādās, kungs ir gados, sāp kājas – piesēdis atpūsties. Liepājas ielas sētā guļ vīrs, kuram nav, kur palikt. Pēc laiciņa viņš jau snauž kāpņu telpā. Pēcpusdienā palīdzam zemessargu parādē.

Klejo suņi, kaķi un liellopi

Stāsta Skrundas novada pašvaldības policijas inspektors **Ģirts Miksons**.

5. novembris. Jaunieši Dzeldā pie autoostas grūžojot un skaļi uzvedoties. Aizbraucam un izskaidrojam iespējamās sekas. Saņemam sūdzību, ka skolā tiek apcēlts kāds zēns. Apstākļi noskaidroti, veiktas pārrunas ar iesaistītajiem.

6. novembris. Kādā Skrundas mājas kāpņu telpā atrodam guļošu Liepājas iedzīvotāju, kurš tur pārlaidis nakti. Pie vīrieša atrodam arī citu, pagaidām nezināmu, cilvēku mantas. Skrundas veikalos *Elvi* un *Top* zādzību izdarījusi viena un tā pati persona. Vainīgo nododam Valsts policijai (VP), nozagtais atgūts. Skrundā dzīvoklī svi-

nēšana, vienai personai iedota nauda alkohola iegādei, bet tā, kā gājusi, tā pazudusi. Reidā sabiedriskā vietā Skrundā aizturam vīrieti reibumā, sāktā administratīvā lietvedība.

9. novembris. Raņķos klaiņo divi suņi. Atrodam saimniekus, izskaidrojam likumu par dzīvnieku turēšanu un tā sekas. Saņemam sūdzību, ka nepiederoša persona mēģina iekļūt dzīvoklī un sit pa durvīm. Vainīgais noskaidrots. VP informē, ka Jaunmuižā klasesbiedri apceļ mazgadīgu personu. Kad aizbraucam, konflikts jau beidzies un pārkāpumus nekonstatējam.

10. novembris. Skrundas iedzīvotājs sūdzas par kārtējo ģimenes konfliktu. Palīdzam atrisināt. Raņķos īpašumā ieklīdis

svešs ganāmpulks – ap 30 mājlopu. Nodarīti dažādi zaudējumi, sāktā administratīvā lietvedība. Noslaidrojam meklēta cilvēka atrašanās vietu, ziņas nododam VP. Apskatām lokatora pilsētiņu, šoreiz nepiederošo tur nav.

11. novembris. Skrundas veselības un aprūpes centrā pieklīdis kaķis, aizvedam uz Saldus patversmi. Rudbāržos ceļā Skrunda–Aizpute guļ vīrietis reibumā, apdraudot satiksmi. Nogādājam dzīvesvietā, sākam administratīvo lietvedību. Kāda vīrieša radnieki uztraucas par viņa sadzīves apstākļu pasliktināšanos, jo viņš jau vairākas nedēļas lietojot alkoholu. Noslaidrojam, ka ar vīrieti viss kārtībā.

Pierakstīja **Juris Lipsnis**

ŠAHS

Panākumi un pieredze

Pasaules čempiona Mihaila Tāla 8. piemiņas turnīrā šahā Rīgā labi veicies arī Kuldīgas novada sporta skolas audzēkņiem.

Piedalījās 54 jaunieši no Rīgas un Kuldīgas. Labākais no mūsējiem bija Renārs Megnis, kurš astoņās partijās izcīnīja 5 punktus (3. vieta U-16 vecuma grupā). Valtam Vaivadam 4,5 punkti (3. vieta U-14), Līvai Vaivadei 3 punkti (2. vieta U-14). Savukārt U-16 grupā pa trim punktiem – Ričardam Zariņam (16. vieta) un Elanam Andrejam Vēveram (17. vieta).

Edmunds starp labākajiem

No 25. oktobra līdz 5. novembrim Kuldīgas novada sporta skolas audzēknis Edmunds Beks Latvijas izlases sastāvā Grieķijā piedalījies pasaules jauniešu čempionātā šahā U-18 vecuma grupā.

Edmundam 11 partijās divas uzvaras, četri neizšķirti un pieci zaudējumi. Par viņa iespaidiem un ciņas spar – kādā nākamajā laikraksta numurā.

Inta Jansone

KONKURSS

Krišjāni Valdemāru atceroties

10.–12. klašu skolēni un profesionālās izglītības iestāžu audzēkņi aicināti piedalīties literāro un pētniecisko darbu konkursā par godu Krišjāņa Valdemāra 190. dzimšanas dienai.

2. decembrī apritēs 190 gadu, kopš dzimis „diženākais 19. gadsimta latvietis”, ekonomists, publicists un politiķis K.Valdemārs, pirmās latviešu jūrskolas (Ainažos) un publiskās bibliotēkas (Ēdolē) dibinātājs, *Pēterburgas Avīžu* izdevējs. Viņa rosinājums latviešiem celt nacionālo pašapziņu aktuāls arī 21. gadsimtā. Tādēļ Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikums rīko šādu konkursu.

• Literāro darbu (esejas, vismaz trīs dzejoļu kopas, poēmas, vēstules, tēlojuma, dziesmas teksta, stāsta, pasakas, miniatūras, skices, viencēliena u.tml.) tēmas: *Mīlākā vieta pie Baltijas jūras, Dzintars – ziemeļu zelts, Mans memorands, „Nekāda spaida! Brīvu attīstību visiem!”* (K.Valdemārs.), *Trīs lietas mums par visu citu vajadzīgas.*

• Pārsprieduma (350–500 vārdu) tēmas (visas ir K.Valdemāra citāti): „Valoda ir cilvēka garīgo spēku galotne”, „Jūra ir tas lie-

lais ceļš, uz kura pasaules tautas sasniedz bagātību, godu un varu”, „Tautas gara mantas ir tautas dvēsele”, „Katrai dzīvībai ir no Dieva dāvināts ne vien dzīvot, bet arī priecāties”, „Par labām grāmatām patērētā nauda nes vislielākos augļus”.

• Pētniecisko darbu (līdz 20 lpp.) tēmas: *Krišjānis Valdemārs un Ēdole, Pa dzintara ceļu no Baltijas jūras piekrastes līdz Romas impērijai..., Kopīgais un atšķirīgais latviešu un lietuviešu valodā/folklorā, Dzintars – baltu identitātes simbols – latviešu/lietuviešu literatūrā, Valodas īpatnības Krišjāņa Valdemāra publicistikā, Bibliotēka – mana pagasta/pilsētas sabiedriskais centrs.*

Darbi jāiesūta līdz 2016. gada 15. februārim e-pastā konkursiem@inbox.lv, bet tie darbi, kuriem ir īpaši pielikumi, – pa pastu ar norādi *Literārajam konkursam* (Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikums, Liepājas iela 31, Kuldīga, LV-3301). Tālr. 26883419.

PĀRDOD

MĀJU Kuldīgā. Tālr. 29481998.

DZĪVOKLI ar malkas apkuri pilsētas centrā (25,7 m²). Tālr. 29141581.

Kapitāli izremontētu divistabu **DZĪVOKLI** Dzintaru ielā. Tālr. 29481998.

Trīsistabu **DZĪVOKLI**. Tālr. 22437677.

Pārdod **PVC LOGUS, DURVIS**, iekšējās, ārējās palodzes, žalūzijas, moduļu virtuves mēbeles, iebūvējamās skapjus un bīdāmās durvis. Veic montāžas darbus. Mucenieku iela 25, Kuldīga, tālr. 28448638. Gravas iela 1, Kuldīga (*Elvi*), tālr. 28378818. Strādājam jau vairāk nekā 10 gadu.

Piedāvā **PVC LOGUS, DURVIS, PALODZES**. Mērīšana, montāža, piegāde. E-pasts: imk@inbox.lv, tālr. 26441415, 26046209.

Electrolux LEDUSSKAPJUS, vejas mašīnas, LCD televizorus *Philips* (23"/58 cm–26"/66 cm), monitorus no 25 EUR. Veikals *Retro*. Tālr. 63322200.

KLAVIERES *Rīga*. Tālr. 26010239.

AUDI A4, 1,8, turbo, sedans, 1996, zaļa, TA. Tālr. 29663823.

ARKLUS, graudu kombainus, kultivatorus, sējmašīnas. Tālr. 29752090.

Ziemas **RIEPAS**. Montāža un balansēšana. Tālr. 24855197.

RIEPAS par ļoti draudzīgām cenām, www.talsuriepas.lv, tālr. 26137540.

SIA Vēvers pārdod kurināmās priedes skaidu **BRIKETES** ar piegādi par ražotāja cenām. Tālr. 26651831.

Sausu, skaldītu **MALKU** ar piegādi. Tālr. 27885688.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Ātra piegāde. Tālr. 26627800.

Sausu, skaldītu bērza **MALKU** maisos. Tālr. 26544462.

SIA *AJG plus* – sazāģētu lapkoku nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Skaldītu **MALKU**, piegādā. Tālr. 26519182.

Sausu **MALKU** maisos. Tālr. 27811870.

Vislabāko meža **MALKU** klučos. Tālr. 25323839.

Lietotus **ĶIEĢEĻUS**. Tālr. 27020492.

Lopbarības **KARTUPEĻUS**. Tālr. 26242626.

GRAUDUS, MILTUS. Tālr. 28640793.

Dažādus **GRAUDUS**. Tālr. 29568938.

KVIEŠUS, MIEŽUS, auzas, sienu. Tālr. 29458403.

SIENU ar piegādi. Tālr. 26178646.

Slaucamu **GOVI**. Tālr. 25258612.

TRUŠUS. Vakcinēti. Cena 10 EUR/gab. Tālr. 27136819.

DZĪVAS KARPAS par 2 EUR/kg, iespējama piegāde. Tālr. 26557878.

VĒLAS ĪRĒT

Jauna sieviete ar bērnu – vienistabas vai divistabu **DZĪVOKLI** Kuldīgā ar ūdensvadu. Tālr. 20667709.

PĒRK

 SIA *LĀSES AM* iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, CŪKAS**. Bioloģisko lopu iepirkšana par augstām cenām. Tālr. 29353243, 63374197.

SIA *Aibi* iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, AITAS, KAZAS, ZIRGUS**. Labas cenas. Samaksa tūlītēja. Svāri. Tālr. 26142514, 20238990.

SIA *Kurzemes gaļsaimnieks* pērk **BULĻUS, GOVIS, TELES**. Samaksa tūlītēja. Transports bez maksas. Tālr. 63454845, 26569362, 26436271.

Z/s *SMAIDAS* pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *Valinda* pērk **MĀJLOPUS**, svāri, tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

TELES. Tālr. 29932803.

SIVĒNMĀTES. Tālr. 29988560.

MEŽUS, CIRSMAS, MALKU – ātra un laba samaksa. Palīdz noformēt dokumentus. Tālr. 26544462.

ZIEMEĻKURZEMES MRS pērk **MEŽUS** īpašumā un izstrādei. Tālr. 29560086.

LATVIJAS MEŽU FONDS pērk **MEŽUS, CIRSMAS** un **ZEMI** visā Latvijā. Tālr. 29711172.

Pērkam **MEŽA ĪPAŠUMUS** ar zemi. Tālr. 29433000.

Pērkam visu veidu **MEŽUS, ZEMI**. Tālr. 29764751.

SIA *PRIEDES AG* pērk **MEŽUS** un **CIRSMAS**. Tālr. 26993794.

CIRSMAS; MEŽIZSTRĀDES KOMPLEKTS, www.proto.lv, kopš 2005. gada. Tālr. 29434182.

Latvijas mežu fonds pērk **MEŽUS, CIRSMAS** un **ZEMI** visā Latvijā. Tālr. 29711172.

Pērkam **MEŽA ĪPAŠUMUS** ar zemi. Tālr. 29433000.

Pērkam visu veidu **MEŽUS, ZEMI**. Tālr. 29764751.

SIA *PRIEDES AG* pērk **MEŽUS** un **CIRSMAS**. Tālr. 26993794.

CIRSMAS; MEŽIZSTRĀDES KOMPLEKTS, www.proto.lv, kopš 2005. gada. Tālr. 29434182.

SIA *Lateira* pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** (arī apgrūtinātus un nenokārtotus), birzis un cirsmas visā Kurzemē. Labas cenas. Kārtojam dokumentus. Tālr. 27030802, mezi@lateira.lv.

SIA *CRAFT WOOD* pērk visu veidu **MEŽA ĪPAŠUMUS** visā Latvijā, cena 1000–10 000 EUR/ha. Atjaunojam taksācijas. Ar starpniekiem nesadarbojamies. Tālr. 26360308.

SIA *VMK Nord* pērk ozola, oša koku **CIRSMAS**; A klases **BALĶUS** 3,10 m. Tālr. 29262585.

SIA *PRIEDES AG* pie ceļa pērk **ZĀGBALĶUS, FINIERKLUČUS, TARU, PAPIRMALKU, MALKU**. Tālr. 26993794.

Ozola, oša **ZĀGBALĶUS** krautuvē. Tālr. 29428876.

Sauskaltsušus **ZĀGBALĶUS, MALKU** (3 m). Tālr. 26125312, www.proto.lv, kopš 2005. gada.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 26497267.

Pērk **AUTOMAŠĪNAS**. Tālr. 28887447.

AUTOMAŠĪNAS, TRAKTORUS, piekabes, inventāru. Tālr. 29190365.

Graudu tīrītāju *PETKUS K 531* un vācu plaujmašīnu *E302*. Tālr. 28319599.

Moskvič 412 jaunas **REZERVES DAĻAS**. Tālr. 26516144.

Darbnīca pērk visu veidu **DZINTARA** izstrādājumus. Tālr. 20323336.

Zvēru **RAGUS**. Tālr. 29395570.

GRAUDUS. Tālr. 25616457.

Vēlos iegādāties mājas zosu vai pīļu **TAUKUS**. Tālr. 26987395.

DAŽĀDI

TAXI. Tālr. 29283663.

KURJERS: Anglija–Latvija, *EBAY* pakas, sīkpakas. Vēlams laicīgi pieteikt sūtījumus uz Ziemassvētkiem. Sīkāka info www.eutransport.lv, tālr. 20078180.

JAUNS ZIEMAS RIEPU PIEVEDUMS! Montējam līdz 22.00, juraauto.lv, tālr. 26669624, 29242556.

Veikalā *Seltus mēbeles* (Adatu ielā 5) – jauns **MĒBEĻU** un **APĢĒRBU** pievedums (rudens, ziemas apģērbi).

ASTROLOĢISKĀS konsultācijas. Tālr. 29991080.

14. novembrī Kuldīgā, veikalā *Rimi* (Sūru ielā 2), 10.00–18.00 **OPTISKO BRIĻĻU IZPĀRDOŠANA** (gatavās brilles, tonētās, hameleoni, izgatavotas laboratorijā, garantija 2 gadi, 15–25 EUR.). JAUNUMS! Gatavās brilles ar dzidrinātām lēcām. Iespēja pasūtīt brilles pēc receptēm. Tālr. 29576954.

Sertificēta būvfirma ar pieredzi veic **DAŽĀDUS BŪVDARBUS**: no atslēgas nomainīšanas līdz gatavas mājas būvniecībai. Tālr. 29705025, 26583416.

CELTNIECĪBA, remontdarbi. Tālr. 25242624.

SIA *Kuldīgas meliorācija* (46103004113) pārtīra, rok **DĪĶUS, GRĀVJUS**; veic celmlauzēja, buldozera darbus. Planīcas iela 1a, Kuldīga. Tālr. 29160720.

Ātri un lēti ierīko **DZIĻURBUMU**. Tālr. 29605105, 28205914.

PIEMINOT

MAIJA KRŪMIŅA (1946–2015)

Maija, skolotāja Krūmiņa, pēc smagas slimības ir aizgājusi, lai paliktu savā dzimtenē Turaidā uz mūžiem.

Pēc Daugavpils Pedagoģiskā institūta beigšanas 1970. gadā viņa sāka strādāt par bioloģijas un ķīmijas skolotāju Kuldīgas 2. vidusskolā. Tur viņa arī nostrādāja visu mūžu, līdz aiziešanai pensijā 2014. gadā.

Maija nekad nemeklēja darbu tuvāk savām mājām un ģimenei, jo bija iemīlējusi savu skolu, bērnus, kolēģus, draugus. Viņa bija prasīga skolotāja, kas prata labi iemācīt savu mācību priekšmetu, sagatavoja ne vienu vien nākamo bioloģijas un ķīmijas speciālistu, palīdzēja arī jaunākajiem kolēģiem.

Maija mīlēja un cienīja visu dzīvo – augus, dzīvniekus un sevišķi jau cilvēkus. Viņai liktenis bija lēmis būt par audzinātāju ļoti daudziem klašu kolektīviem un mācīt gandrīz visus bērnus, kuri šo 44 gadu laikā apmeklējuši Kuldīgas 2. vidusskolu. Tās bija viņas mājas un viņas dzīve. Skolotājas Krūmiņas klasēs nebija atstumtu, nepieņemtu bērnu. Viņa prata uzmundrināt, iedvest pašcieņu ikvienam un gandrīz katrā stundā arī sasmīdināt.

Ļoti daudziem Kuldīgas pusē pietrūks skolotājas, kura vienmēr likās stipra, bija atsaucīga un iejūtīga. Visvairāk sāp tuvākajiem kolēģiem, draugiem un viņas skolēniem.

Atvadīšanās no Maijas Krūmiņas sestdien, 14. novembrī, Turaidā. Tālr. informācijai 28381394.

Kuldīgas 2. vidusskolas kolektīvs

LĪDZJŪTĪBAS

*Sapņem, labā Zemes māte,
Vienu sirmu māmullīti,
Apsedz viņu silti, silti
Savām smilšu villainēm.* /T.dz./

Skumjās esam līdzās Astrīgai Sproģei un mazbērniem, māmiņu un vecmāmiņu kapu kalniņā guldot. Dārza kaimiņienes Skaidrīte

*Nu mūžs ir noslēdzies,
Stāv liepa pagalmā un skatās,
Kā aiziet māmuliņa
Caur vārtiem savās mūža mājās.* /J.Rūsiņš./

Izsakām līdzjūtību Astrai Sproģei, māmullīti mūžībā pavadot. Sporta halles darbinieki

*Atvadu brīdī raud pelēka diena,
Krāsainās lapas sedz noietās takas.* /N.Dzirkale./

Aigariņ, esam kopā ar tevi lielajās bēdās. Tante, lvetas un Raita ģimenes

*Veļu laikā veļu ceļu saltu
Nolēmusi māmullīte iet,
Atstājot kā mežābeli baltu
Mūžu, lai tas bērnos tālāk zied.* /K.Apškrūma./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību un skumju brīdī esam kopā ar kolēģi Māri Skaldi un viņa tuviniekiem, māmiņu zaudējot. Vārmes pamatskolas kolektīvs

*Lai tev dzimtās zemes vēji
Klusu miera dziesmu dzied.* /J.Silazars./

Izsaku līdzjūtību Andim, Vitoldam, Krišam ar ģimenēm, no tēva, brāļa atvadoties. Skaidrīte

*Šīs atmiņas ir saules gabaliņi,
kas visam mūžam nerimst gaismu dot.* /J.Silazars./

Atvadāmie no mūsu sirsnīgās un mīļās klases audzinātājas MAIJAS KRŪMIŅAS. Kuldīgas 2. vidusskolas 1997. gada izlaiduma klase

*Es tagad aizeju, bet ne jau prom,
Es aizeju tepat –
Ar citām puķēm, citu sauli,
Ar citu zemi parunāt.* /M.Zviedre./

Skumstam par mūsu skolotāju MAIJU KRŪMIŅU, viņai mūžības ceļā aizejot. Bijušie audzēkņi un kolēģi no Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas

VAJADŽĪGI

SIA *AJG plus* (40003554777) – **STRĀD-NIEKI** kokapstrādē. Tālr. 29192116.

Meklēju strādīgu sievieti **DARBAM ANGLIJĀ**. Lūdzu zvaniet vai rakstiet SMS: 00447884368646, +37127591108 (Ina Dolgova).

SIA *Kurzemnieki-DO* (41203049665) – **MEŽSTRĀDNIEKI**. Tālr. 22370757.

Kafejnīcai **STABURADZE – PAVĀRS** un **BĀRMENIS**. (SIA *ERES*, 41203021909). Tālr. 29935499.

MAINA

GRAUDUS pret sivēniem. Tālr. 29141581.

Izremontētu, saulainu vienistabas **DZĪVOKLI** pret divistabu Kuldīgā. Tālr. 26099033.

22. novembrī Mūžības svētdienas piemiņas brīdis Turlavas pagasta kapsētās:
10.00 Sauleskalna kapsētā,
10.40 Zvirgzdkalna kapsētā,
11.20 Maras kapsētā,
12.00 Jaunos kapos (pie Klosterses baznīcas).

NOVEMBRA ERUDĪTS

Latviešu dzejnieks un tulkotājs (1959–1987), kura dzeja skan grupu Pērkons, Zodiaks un dziesminieka Kaspara Dimiters izpildījumā.

Atbildes līdz **16. novembra 12.00** atsūtīt: *Novembra konkursiņam, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv vai iemest redakcijas pastkastītē.

Atbilde: piena pārstrādes blakusprodukts, ko iegūst, sviesta kulšanas laikā nolejot lieko šķidrumu, ir paniņas.

Pareizi atbildejuši: Anita Zaļuma, Gunta Folkmane, Velta Višņevska, Daina Gerente, Smaida Jursone, Indra Ābelīte, Pēteris Meiers, Mārcis Arājs, Ingars Neimanis, Jānis Zariņš.

Piektdiena, 2015. gada 13. novembris

7. lpp.

INTERESANTI

Sarežģītie bērnu jautājumi

Inženierijas un tehnoloģiju institūts (Lielbritānija) paziņojis, ka 84% mammu un tētu sniedz bērniem nepareizas atbildes par zinātni, tehnoloģijām, inženieriju, matemātiku, dabaszinātnēm. Kāpēc debesis ir zilas? Kāpēc Mēness nekrīt lejā? Kas ir fotosintēze? Izrādās, ka atbildes nezināšana ir tikai viena medaļas puse. Divas trešdaļas vecāku atklājuši, ka nepareizas atbildes bērniem snieguši tā vietā, lai atzītos nezināšanā. Zinātnieki uzskata, ka nezināt atbildes uz visiem jautājumiem ir pilnīgi normāli, taču iesaka melošanas vietā piesēsties pie Google vai enciklopēdijas un atbildi atrast kopā ar bērnu. Bērni, kuri redz, ka vecāki vispār nav ieinteresēti, kā arī tie, kuri regulāri saņem nepilnīgas atbildes, ar laiku interesi par zinātni zaudē – pretstatā tiem, kuriem vecāki palīdz uzturēt brīnuma izjūtu: „Ak, cik interesants jautājums! Es nezinu atbildi, bet varam to noskaidrot.”

JOKI

Iedod cilvēkam zivi, un viņam pietiks visai dienai. Iedod cilvēkam filologa izglītību, un viņam nepietiks pat zivij.

.....

Tētis grib uz Alpiem, bet mamma uz jūru. Tāpēc visa ģimene brauc uz jūru, bet tētis drīkst ņemt līdz slēpes.

.....

– Es redzu cauri tavām smadzenēm!

– Un kas tur ir?

– Muļķis! Es taču teicu, ka redzu cauri!

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN

13. novembris
Dienas garums – 8 st. 17 min.
Saulē lec 7.59, riet 16.16.

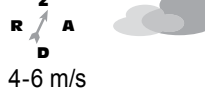

Naktī +4°...+7°

2-4 m/s

Dienā +8°...+9°

4-6 m/s

RĪT

14. novembris
Dienas garums – 8 st. 13 min.
Saulē lec 8.01, riet 16.14.

Naktī +6°...+7°

3-5 m/s

Dienā +5°...+7°

5-6 m/s

PARĪT

15. novembris
Dienas garums – 8 st. 8 min.
Saulē lec 8.04, riet 16.12.

Naktī +5°...+6°

3-4 m/s

Dienā +4°...+8°

2-4 m/s

Aicinu tevi atnākt uz pašizziņas prakses

Ceļš pie sevis iepazīšanas semināru!

Nodarbībās uzzināsi:

- kā sevi atveseļot ar dabīgām metodēm;
- kā atklāt un izmantot savu dziedinošo spēku, enerģiju un zināšanas, lai atbrīvotos no nebūšanām, slimībām, nemiera;
- kā iegūt veselu garu, spēcīgu veselību un jaunu skatījumu uz dzīvi;
- kā atveseļot savus tuvākos.

Par nodarbībām stāstīs Ojārs Stalts – prakses vadītājs.

Seminārs notiks 27. novembrī 18.00

sociālā dienesta 2. stāva zālē, Dzirnau ielā 9, Kuldīgā.

Pieteikšanās pa tālr. 28343369, Ilze.

Ietaupi un lasi visu gadu!

Abonējot **KURZEMNIEKU**
2016. gadam –

maksā **62,15** eiro,
pērkot – **84,36** eiro!

VESELĪBAS CENTRS 4

VESELĪBAS CENTRA 4 VADOŠIE SPECIĀLISTI KULDĪGĀ! 19. NOVEMBRĪ

PLKST. 13:00 - 16:00 KULDĪGAS SLIMNĪCĀ KONSULTĒS UN PACIENTUS
PIEŅEMS ĶIRURGS, PROKTOLOGS:

Dr. Med. **ANDRIS GARDOVSKIS** -

- „Veselības centrs 4” Baltijas Vēnu klīnikas proktoloģijas dienesta vadītājs, ķirurgs, proktologs, medicīnas doktors.
- Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas ķirurgs.
- Pasniedzējs RSU vispārējās ķirurģijas katedrā.

CENAS:
Proktologa konsultācija: **33 EUR**
Proktoskopija: **14 EUR**
Pieraksts pa tālruni: **20550550**

21. NOVEMBRĪ

PLKST. 9:00 - 16:00 KULDĪGAS SLIMNĪCĀ KONSULTĒS UN PIEŅEMS
PACIENTUS ĀRSTE:

Dr. **LINDA ŠAPOVALOVA**

„Veselības centrs 4” Baltijas Vēnu klīnikas ārste, specializācija – ķirurģija, proktoloģija.

CENAS:
Proktologa konsultācija: **33 EUR**
Proktoskopija: **14 EUR**
Pieraksts pa tālruni: **20550550**

PLKST. 10:00 - 16:00 KULDĪGAS SLIMNĪCĀ KONSULTĒS UN PIEŅEMS
PACIENTUS KĀJU VĒNU SPECIĀLISTE:

Dr. **NORA BOGDANOVA**

„Veselības centrs 4” Baltijas Vēnu klīnikas kāju asinsvadu ultrasonogrāfijas speciāliste

CENAS:
Kāju vēnu skrīnings: **7 EUR**
Pieraksts pa tālruni: **20550550**

UZZINI VAIRĀK:

20 550 550

www.venas.lv

SIA SENLEJAS IEPĒRK liellopus, teļus, jērus. Samaksa tūlītēja.

Augstākas cenas bioloģiski audzētiem liellopiem.

tālr.: 26604491, 26319888,
65033720

Viss par reklāmu KURZEMNIEKĀ! Tālrunis 63324881.

SIA

Krauzers

PĒRK

mežā pie ceļa visā Latvijā:

**ZĀĢBAĻĶUS,
FINIERKLUČUS,
PAPĪRMALKU,
TARU.**

Tālrunis **29187716.**
www.krauzers.lv

SIA STILLS

Talsu nov. Laidzē

PĒRK ZĀĢBAĻĶUS

OZOLA zāģbaļķi:

- A klase no **125** līdz **210** EUR/m³
- 1. šķira no **75** līdz **160** EUR/m³
- 2. šķira no **55** līdz **90** EUR/m³

OŠA zāģbaļķi:

- A klase no **90** līdz **150** EUR/m³
- 1. šķira no **50** līdz **75** EUR/m³

PRIEDES zāģbaļķi:

A klase **83** EUR/m³

Samaksa tūlītēja.

Tālr. 29463811, 29334955.

SIA Kurekss

IEPĒRK

ZĀĢBAĻĶUS

pie ceļa un piedāvā
**BEZMAKSAS ZĀĢBAĻĶU
TRANSPORTA
PAKALPOJUMUS**

Kuldīgas novadā.

Tālr. 29403378, 63661565,
29133213, 26551033.

PĒRKAM

* **Augošu koku cirsma**
un sortimentus pie ceļa;

* **Papīrmalku ostās:**
(Rīgā, Mērsragā, Liepājā)

Palīdzam noformēt
dokumentus,
veicam cirsma iestīgošanu,
dastošanu, novērtēšanu.

Metsä

Telefoni informācijai: **29196926**
www.metsaforest.lv

www.kurzemnieks.lv

AUGSTAS KVALITĀTES DZĪVNIEKU BARĪBA

- Papildbarība
- Pilnvērtīga barība
- Starterbarība
- Izejvielas

**GOVĪM, CŪKĀM, LIELLOPIEM, PUTNIEM,
TRUŠIEM, AITĀM, KAZĀM, ZIVĪM**

**Individuāli barības risinājumi
tieši jūsu saimniecībai.**

Interesēties pie dzīvnieku barības nozares vadītāja
ANDA ŠTEINBERGA, tālr. 29495203

Baltic Agro

SALDŪ
Kuldīgas ielā 86
Tālr. **29121737**

VENTSPILĒ
Durbes ielā 38/40
Tālr. **29412328**

GROBIŅĀ
Krasta ielā 12
Tālr. **28617167**

KULDĪGĀ
Jelgavas ielā 57
Tālr. **27860077**

WWW.BALTICAGRO.LV

STENDĒ
Dumpiņu ielā 4
Tālr. **28332174**

TUKUMĀ
Eksporta ielā 15
Tālr. **29192323**